

Pracovní uplatnění absolventů Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v oboru sociální pedagogika

Bc. et Bc. Eva Králíková

Diplomová práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Eva Králíková**
Osobní číslo: **H120055**
Studijní program: **N7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Pracovní uplatnění absolventů Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v oboru sociální pedagogika**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.

Vymezení pojmů a teoretických východisek vztahujících se k oboru sociální pedagogika, ke kompetencím sociálního pedagoga a uplatnění sociálního pedagoga na trhu práce.

Příprava metodiky výzkumné části.

Realizace kvantitativního výzkumu formou dotazníků.

Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BAKOŠOVÁ, Zlatica. Teórie sociálnej pedagogiky: edukačné, sociálne a komunikačné aspekty. Bratislava: Slovenská pedagogická spoločnosť Slovenskej akadémie vied, 2011. ISBN 978-80-970675-0-2.

KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ. Člověk – prostředí – výchova: k otázkám sociální pedagogiky. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2.

KRAUS, Blahoslav. Základy sociální pedagogiky. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-807-3673-833.

PROCHÁZKA, Miroslav. Sociální pedagogika. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-802-4734-705.

PŘADKA, Milan, Dana KNOTOVÁ a Jarmila FALTÝSKOVÁ. Kapitoly ze sociální pedagogiky. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. ISBN 80-210-3469-6.

Vedoucí diplomové práce:

doc. PhDr. Mgr. Jaroslav Balvín, CSc.

Ústav pedagogických věd

Datum zadání diplomové práce:

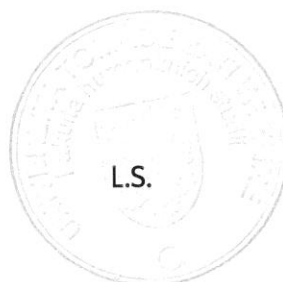
15. ledna 2014

Termín odevzdání diplomové práce:

18. dubna 2014

Ve Zlíně dne 15. ledna 2014

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně .....
15. 4. 2014

.....
[Handwritten signature]

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato práce popisuje sociální pedagogiku především jako studijní obor. I když každý rok vychová tento obor hodně absolventů, ne každý najde pracovní uplatnění a vyvstává zde otázka pro zaměstnavatele, co od absolventů tohoto oboru očekávají. Cílem práce je zjistit, jaké požadavky jsou na absolventy kladeny ze strany zaměstnavatelů, zda má šanci absolvent získat práci v daném oboru a za jakých podmínek. Současně neméně důležité jsou i postřehy absolventů z přijímacích pohovorů.

Klíčová slova: sociální pedagogika, absolvent, trh práce, sociální pedagog, profesní kompetence, pracovní uplatnění

ABSTRACT

This thesis describes the social pedagogy mainly as a field of study. Each year comes a lot of graduates and not everyone finds a job. So there is the question for employers what are they expect from the graduates of this field. The aim is to find out what is required from graduates by employers and also if the graduates have a chance to get a job in the field and under what conditions. At the same time no less important are the perceptions of graduates from job interviews.

Keywords: social pedagogy, graduates, labour market, social pedagogue, professional competence, career

Tímto bych chtěla poděkovat za odborné vedení a cenné rady panu docentu Balvínovi. V první řadě bych chtěla poděkovat svému manželovi za psychickou podporu a nesmím zapomenout také na rodiče, kteří byli trpěliví a stáli při mně.

„Není důležitá kvantita, ale kvalita vědomostí. Je možné mít množství vědomostí, ale neznat to nejdůležitější“.

Lev Nikolajevič Tolstoj

„Doufám, že budu studentem až do konce života“.

Anton Pavlovič Čechov

„Knowing ist not enough:we must apply. Willing ist not enough:we must do“.

J. W. Goethe

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA	13
1.1 DOMÁCÍ LITERATURA	13
1.2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ A KATEGORIÍ	13
1.3 HISTORIE SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY	15
1.3.1 Sociální pedagogika v Německu	15
1.3.2 Česká a slovenská sociální pedagogika.....	16
1.3.3 Sociální pedagogika v Polsku	17
2 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA JAKO STUDIJNÍ OBOR	19
2.1 MOŽNOSTI STUDIA OBORU SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA	19
3 PROFESE SOCIÁLNÍHO PEDAGOGA	22
3.1 FUNKCE SOCIÁLNÍHO PEDAGOGA	22
3.2 KOMPETENCE SOCIÁLNÍHO PEDAGOGA.....	23
3.2.1 Osobnostní kompetence sociálního pedagoga	23
3.2.2 Profesionální kompetence sociálního pedagoga	23
3.2.3 Specifické kompetence sociálního pedagoga.....	24
3.3 PODMÍNKY PRO VÝKON PROFESE A DŮSLEDKY NA ZDRAVÍ.....	25
4 PRACOVNÍ UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ OBORU SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA	27
4.1 POJETÍ PŘÍPRAVY SOCIÁLNÍHO PEDAGOGA	27
4.2 MOŽNOSTI UPLATNĚNÍ SOCIÁLNÍHO PEDAGOGA	27
5 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA JAKO STUDIJNÍ OBOR NA UTB	30
5.1 CHARAKTERISTIKA OBORU SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA.....	30
5.2 PROFIL ABSOLVENTA.....	31
6 PROBLÉMY SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY	32
6.1 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA Z POHLEDU TEORIE.....	32
6.2 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA Z POHLEDU PRAXE	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
7 VÝZKUM	35
7.1 CÍLE VÝZKUMU	35
7.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	35
7.3 VÝZKUMNÝ VZOREK	36
7.4 DRUH VÝZKUMU	36
7.5 METODY VÝZKUMU.....	36
8 VYHODNOCENÍ VÝZKUMU	37

8.1	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ PRO ABSOLVENTY OBORU SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA	37
8.2	VÝSLEDKY VÝZKUMU FORMOU DOTAZNÍKU PRO ZAMĚSTNAVATELE POSKYTUJÍCÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY	51
8.3	ANALÝZA DAT.....	62
9	SHRnutí VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	67
9.1	SHRnutí VÝSLEDKU DOTAZNÍKU PRO ZAMĚSTNAVATELE	67
9.2	SHRnutí VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKU PRO ABSOLVENTY.....	69
9.3	DISKUZE A DOPORUČENÍ PRO PRAXI	70
	ZÁVĚR	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	77
	SEZNAM OBRÁZKŮ	78
	SEZNAM TABULEK.....	80
	SEZNAM PŘÍLOH.....	81

ÚVOD

Když člověk nemá práci, prožívá jedno z nejkritičtějšího období svého života. Vědomí, že se nedokáže postarat po té finanční a hmotné stránce o sebe, natož o rodinu, může být pro takového jedince zcela frustrující. O pracovním uplatnění jsem se rozhodla psát z důvodu osobního, kdy jsem sama nemohla dlouho najít práci, natož v oboru. To bylo absolutně nemyslitelné. Na jedno místo se hlásilo průměrně kolem dvou set uchazečů. Další důvod vidím v tom, že obava z nesehnání pracovního místa může opravdu vést k depresím a úzkostem, které není radno podceňovat.

Cílem této práce je zjistit, z jakého důvodu nemohou absolventi získat práci v oboru, co je příčinou, zda pro to mohou něco udělat. Dále bychom chtěli prozkoumat, zda zaměstnavatelé umožňují práci absolventům či dají přednost raději člověku s praxí. Také představujeme absolventy s jejich názory a postřehy, které nám umožní lépe pochopit celou situaci.

Výzkum bude prováděn dotazníkovým šetřením. Jedná se o kvantitativní výzkum. První dotazník bude směřován k absolventům, kde bychom chtěli získat informace ohledně jejich pracovního zaměření, osobních názorů, postojích k práci a také zkušenostech z přijímacích pohovorů. Druhý dotazník samozřejmě náleží zaměstnavatelům, u kterých budeme chtít zjistit, kolik sociálních pedagogů u nich pracuje, zda zaměstnávají absolventy a za jakých podmínek. Nesmíme také zapomenout na jejich názory a postřehy, které jsou pro výzkum důležité.

Každý rok absolvuje obor Sociální pedagogika na Fakultě humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně spousta studentů. Poté se dostávají do drsné praxe, bojují o místo na pracovním trhu. Ti šťastnější ho dostanou, druzí musí pro něho něco obětovat a na třetí skupinu čeká úřad práce nebo práce v jiném oboru. Chtěli bychom poukázat na to, jak se absolventi cítí po absolvování oboru, jaké mají názory na pracovní uplatnění, co jsou schopni obětovat, jaké mají zážitky z přijímacích pohovorů. Neméně důležité je vyslechnout si druhou stranu. Zaměstnavatelé budou mít možnost vyjádřit se k absolventům, zhodnotit svou situaci k nim, říci, proč je nechtějí přijímat či naopak proč si vybírají právě absolventy. Je třeba mít informace od obou stran, abychom dospěli k závěru.

Výsledky výzkumu budou předány zaměstnavatelům sociálních služeb. Budou moci porovnat své postoje a kroky v přijímání absolventů s myšlenkami, pocity a postřehy

absolventů. Byli bychom velice rádi, kdyby tato diplomová práce posloužila jako takový nástroj k zlepšení podmínek pro přijímání absolventů. Byla by totiž velká škoda, kdyby nebyl využit potenciál, který je v mnoha absolventech, kteří ale bohužel nemohou sehnat práci v oboru.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

V přípravné fázi je věnována pozornost výběru literatury vztahující se k tématu. V této práci je důležité myslet na širší výběr literatury, která zkoumá i pracovní uplatnění absolventů sociální pedagogiky. Sociální pedagogiku jako vědní obor zkoumá již značná část autorů. K nejvýznamnějším autorům zabývajícím se tímto tématem patří např.: Blahoslav Kraus, Zlatica Bakošová, Jan Průcha, Miroslav Procházka, Štefan Chudý nebo Jolana Hroncová.

1.1 Domácí literatura

Z domácí literatury je vhodné poukázat na dva stěžejní dokumenty, které byly pro tuto práci stěžejním pilířem. První odbornou knihou je *Sociální pedagogika* od pana doktora Miroslava Procházky. Kniha pojednává o historii sociální pedagogiky nejen u nás, ale i ve světě. Dále v ní pan doktor vysvětluje sociální pedagogiku jako vědeckou disciplínu. Vzhledem k faktu, že jedna z podkapitol je zaměřena i na problematiku vymezení profese sociálního pedagoga, byla tato kapitola hlavním zdrojem informací. Dalšími tématy, kterými se pan Procházka zabývá v této odborné knize, jsou výchova, socializace, výchovná prostředí a sociální pedagogika.

Dále bylo do značné míry čerpáno z odborné knihy profesora Blahoslava Krause *Základy sociální pedagogiky*. Pan profesor zahrnul do své knihy i taková témata jako metodologická východiska sociální pedagogiky, sociálněpedagogickou komunikaci a sociální pedagogiku jako životní pomoc. Také zde rozebírá téma, které bylo pro mou diplomovou práci stěžejní. Název kapitoly je *Sociální pedagogika v praxi*. V téhle kapitole se zabývá tématy Metody sociálněvýchovné činnosti, Sociálněvýchovná činnost v terénu, Komunity a komunitní práce, Sociální pedagog jako profese.

1.2 Vymezení základních pojmů a kategorií

Na následujících řádcích je pro lepší pochopení této diplomové práce nezbytné vymezit několik málo základních pojmů.

Kompetence

„V pedagogickém pojetí znamená schopnost, dovednost, způsobilost úspěšně realizovat nějaké činnosti, řešit určité úkoly zejm. v pracovních a jiných životních situacích (Průcha, 2013)“.

Sociální pedagog

P. Klíma charakterizuje sociálního pedagoga jako: „specializovaného odborníka vybaveného teoreticky, prakticky a koncepčně pro záměrné působení na osoby a sociální skupiny především tam, kde se životní způsob a praxe těchto jednotlivců či sociálních skupin vyznačuje destruktivním či nekreativním způsobem uspokojování potřeb a utváření vlastní identity (Klíma, 1998 cit podle Kraus, 2008).“

Podle Ondřeje Sekery je sociální pedagog: „jedinec, který se profesionálně zabývá výchovou a také vzděláváním jedinců v oblasti morálních hodnot, emoční sféry či celkového osobnostního rozvoje. Zajímá se nejen o specifika prostředí, z kterého klient pochází, ale i o biologické a vývojové determinanty (Sekera, 2012)“.

Profese

Profesi chápeme jako poměrně jasně vymezenou pracovní roli, u které vnímáme důraz na zodpovědnost a výsledky, které produkuje, také dovednosti, znalosti a schopnosti, které její nositel musí mít. „Určitá profese může mít různá zaměstnání či specializace a může zastávat různé pracovní pozice. Pokud hovoříme o profesi, pak často mluvíme právě o dovednostech, kvalitách či předpokladech, které pro ni musíme získat (Špok, 2012).“

Absolvent

„Za absolventa označuji toho, kdo ukončil studium předepsaným způsobem na střední či vysoké škole, v kurzu či jiném vzdělávacím programu a získal patřičné osvědčení. (Průcha, 2013)“.

Sociální pedagogika

Sociální pedagogika je disciplína pedagogiky zabývající se širokým okruhem problémů spjatých s výchovným působením na rizikové a sociálně znevýhodněné skupiny mládeže a dospělých (Průcha, 2013)“.

„Sociální pedagogika jako pedagogická vědecká disciplína rozšiřuje proces výchovy a vzdělávání za hranice školy a školských zařízení. Sociální pedagogika se nezaměřuje pouze na rozvoj potencialit každého jedince, ale na komplexní chápání jedince a jeho socializaci (Čábalová, 2011)“.

Pracovní prostředí

Pracovní prostředí má především formální charakter. Na pracovištích se ovšem utvářejí nejen formální skupiny, ale často také neformální skupiny. Tam kde jsou pozitivní emoce, dochází k většímu uspokojení z výkonu práce a tito lidé nejen, že se cítí v práci dobře, ale také odvádí lepší výkony (Přadka et al., 2012).

1.3 Historie sociální pedagogiky

O počátku souvislostí mezi společností a výchovou věděli lidé již v dávné minulosti. Ve starém Řecku zdůrazňovali, že výchova musí akceptovat zájmy společnosti. Mezi známé představitele, kteří svou myšlenku výchovy prosazovali, patří Aristoteles a Platon. Chybí zde však soucítění s lidmi, kteří se ocitli v nouzi. Ve středověku píše o vztahu k chudým Tomáš Aquinský (Kraus, 2008).

Humanismus a renesance se zaměřují na přirozený rozvoj lidské individuality. Dochází zde k odklonu od Boha k člověku. Představiteli tohoto směru jsou utopičtí socialisté T. Morus, T. Campanella. Osvícenci C. Helvetius, D. Diderot, F. Voltaire se dívají na ideu dobra a spravedlnosti a snaží se odstranit nedostatky, změnit mravy a politiku. Na vznik sociální pedagogiky měl vliv i rozvoj sociologie, jehož představitelem je A. Comte. Ten velmi zdůrazňoval úlohu výchovu a považoval ji za prostředek, který měl chránit společnost před rozpadem (Kraus, 2008).

„Významným proudem sociálně pedagogické práce byla systematická charitativní práce (Procházka, 2012)“. Tyto aktivity byly rozvíjeny na základě potřeb dělnictva a také na základě rozvíjejícího se socialistického hnutí. V 19. Století dochází ke střetům mezi racionalismem a vírou, křesťanstvím a ateismem, katolicismem a socialismem. Názorově jsou si sice odlišní, ale také mají mnoho společného jako ideu spravedlivého uspořádání společnosti, dominanci, víru v sílu výchovného a morálního přetvoření člověka i společnosti a solidaritu. Vznikají jednotné organizace, které systematizují sociální péči a získávají hmotné i peněžní prostředky. V Anglii tak vznikla v roce 1869 Charity Organization Society (Procházka, 2012).

1.3.1 Sociální pedagogika v Německu

Nejen, že v Německu sociální pedagogika vznikla, ale má zde také největší tradici. Paul Natorp je považován za zakladatele sociální pedagogiky jako teoretické vědy (Procházka, 2012).

Mezi významné představitele sociální pedagogiky v Německu je možné zmínit např. P. Bartha (1858-1922), který tvrdí, že elementární vzdělání by měly získat všechny děti ze všech společenských vrstev. P. Bergmann (1862-1946) se zaměřoval na zkoumání společenského prostředí. Velmi se věnoval i mimoškolní výchově a kulturní osvětě mezi dospělými. Další německý pedagog se opíral o myšlenku, že problémy v životě lidí nevychází pouze z jejich neschopnosti, ale i podmínek, ve kterých žijí. Proto je třeba zabývat se těmito podmínkami prostředí a snažit se o jejich zlepšování. Ve 20. století se objevuje řada významných jmen, k nimž patří např. H. Marburgerová, která se zajímá o skupiny na okraji společnosti- nezaměstnaní, sociálně postižení, přistěhovalci (Kraus, 2008).

Za jednoho z nejvýznamnějších představitelů německé sociální pedagogiky je považován Klaus Mollenhauer (1928-1998). Stal se reprezentantem kritické vědy o výchově. Orientuje se na odstraňování škod, které společnost způsobuje lidem. Soustřeďuje se na řešení problémů při socializaci a odstranění příčin, ze kterých tyto problémy vznikají (Kraus, 2008), (Procházka, 2012).

„Současná německá politika získala díky bohaté tradici a významnému teoretickému rozpracování významné místo“ (Procházka, 2012). Dále tento teoretický obor rozvíjí řada dalších osobností jako Hans Triersch, Winfried Noack, Herman Geisecke. Tito autoři reagují na aktuální problémy, které vytváří postindustriální společnost (Procházka, 2012).

1.3.2 Česká a slovenská sociální pedagogika

Arnošt Inocenc Bláha (1879-1960) výrazně přispěl k sociologickým základům pedagogiky. Roku 1927 napsal práci *Sociologie dětství*, ve které zkoumal problematiku vlivu sociálního prostředí na výchovu. Zastával názor, že výchova má v praxi zabránit negativním vlivům a měnit prostředí tak, aby se tyto negativní vlivy nerozšiřovaly (Procházka, 2012).

Pokud jde o otázku národnostních menšin, nesmíme zapomenout na osobnost Přemysla Pittra (1895-1976). Pitter se stal ochráncem dětí, vychovatelem a také učil děti ze špatných sociálních poměrů. Roku 1933 byl otevřen tzv. Milíčův dům, který byl určen těmto dětem (Kraus, 2008).

V roce 1967 vyšel *Úvod do sociologie výchovy* K. Gally. Jednalo se o vysokoškolskou učebnici, ve které se věnuje otázkám sociální pedagogiky. Galla tvrdí, že subjektem výchovy není v rámci sociální pedagogiky vychovatel či učitel, ale kolektiv. Úkolem sociální pedagogiky je realizovat sociální úkoly a plnit cíle společnosti (Procházka, 2012).

Ondrej Baláž patří k zakladatelům československé a následně slovenské sociální pedagogiky, kde se pokusil vysvětlit sociální pedagogiku jako hraniční disciplínu, která zkoumá na pomezí mezi sociologií a pedagogikou vztah výchovy a sociálního prostředí (Procházka, 2012).

Z českých pedagogů se k sociální pedagogice hlásil M. Přadka, který napsal monografii *Výchova a prostředí*, ve které jako první přináší informace o sociální pedagogice ze zahraničí. Vznikají první učební texty, mezi které patří *Vybrané problémy sociální pedagogiky* M. Hradečné. Na Slovensku vychází skripta Z. Bakošové *Sociálna pedagogika. Vybrané kapitoly* (1994). V naší zemi vychází publikace *Člověk – prostředí – výchova* s podtitulem *K otázkám sociální pedagogiky* Krause a Poláčkové. V roce 2004 se objevuje publikace Hroncové a Emmerové *Sociálna pedagogika*. O rok později vychází neméně důležitá publikace Z. Bakošové *Sociálna pedagogika ako životná pomoc*. Na Slovensku se k otázkám sociální pedagogiky vyjadřovali také E. Kratochvílová a Peter Ondrejko v průběhu 90. let. Pokud bychom chtěli shrnout celou tuto podkapitolu, musíme konstatovat, že období po roce 1990 je zatím obdobím největšího rozmachu tohoto oboru u nás (Kraus, 2008).

1.3.3 Sociální pedagogika v Polsku

Největší tradici má sociální pedagogika v Polsku. Za zakladatelku toho oboru je považována Helena Radlinská (1879-1954). Poprvé použila pojem sociální pedagogika v roce 1908 v jedné ze svých statí. Tato autorka byla ovlivněná P. Natorpem, P. Bergmanem, P. Barthem a od nich také převzala pojem sociální pedagogika (Hroncová et kol., 2008). Snažila se o zařazení sociální pedagogiky na akademickou půdu. To se jí v roce 1925 povedlo, kdy bylo ve Varšavě otevřeno studium sociálně-osvětové práce. Zaměřila se na vliv sociálního prostředí na proces a výsledky výchovy. Po druhé světové válce vzniká první katedra sociální pedagogiky na univerzitě v Lodži, jejíž vedoucí se stala Helena Radlinská (Procházka, 2012).

K hlavním dílům tohoto období patří především monografie R. Wroczyńskiego *Úvod do sociální pedagogiky*, která byla vydána v roce 1966. Dalším významným dílem tohoto období je učebnice Alexandra Kaminského *Funkce sociální pedagogiky*. Kaminski se věnoval otázkám funkcí sociální pedagogiky, ale okolnosti jej přinutili se věnovat otázce mimoškolní výchovy. V osmdesátých letech 20. století se objevuje publikace Stanislava Kawuli *Studie ze sociální pedagogiky*, kde autor propracoval metodologické a koncepční otázky sociálního oboru. V dalších částech publikace se Kawuli zabývá školou a spoluprací rodiny a školy (Kraus, 2008).

Současná polská sociální pedagogika poukazuje na negativní společenské jevy. Polská sociální pedagogika analyzuje a řeší spoustu aktuálních společenských problémů (nezaměstnanost, bezdomovectví, agresivitu dětí aj.) Klade důraz na otázku výchovy a sociálního prostředí (Procházka, 2012).

2 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA JAKO STUDIJNÍ OBOR

Obor sociální pedagogika je v dnešní době mezi uchazeče hojně rozšířený a každoročně se na něj hlásí stovky studentů, kteří by se po absolvování rádi uplatnili v sociální sféře. Sociální pedagogika zkoumá primárně vztahy v procesu výchovy a vliv sociálního prostředí na jedince. Dále se zajímá o sociálně problémové jedince a výchovu i mimo vyučování. Součástí studia by měla být praxe formou různých stáží a exkurzí. Mezi základní předměty patří teorie a metodologie společenských věd, která zahrnuje poznatky z oblasti práva, sociologie, psychologie, pedagogiky, politiky i managementu. Přijímací zkoušky se samozřejmě liší od každé fakulty, některé si přijímací testy vytvářejí samy, jiné se zaměřují na SCIO testy.

2.1 Možnosti studia oboru sociální pedagogika

J. Němec uvádí, že Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity (MU) nabízí několik studijních oborů na katedře sociální pedagogiky (Němec, 2011). Katedra sociální pedagogiky MU nabízí v prezenční formě:

- tříletý bakalářský a navazující magisterský obor Sociální pedagogika a volný čas
- tříletý bakalářský obor Sociálně pedagogické asistentství

V kombinované formě se jedná o:

- tříletý bakalářský a navazující magisterský obor Sociální pedagogika (O katedře, 2014).

Katedra sociální pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Hradce Králové garantuje v rámci bakalářského studijního programu Vychovatelství dva studijní obory, a sice Pedagogika volného času se zaměřením na tělesnou výchovu a sport a Sociální pedagogika se zaměřením na etopedii. „Na bakalářský stupeň je možno navázat studiem studijního programu Specializace v pedagogice., tento program nabízí magisterský studijní obor Sociální pedagogika. Cílem studia je vybavit absolventy teoretickými poznatky i dovednostmi pro oblast sociálně výchovné činnosti, prevence i terapie sociálně deviantního jednání, poradenství, diagnostikování prostředí i osobností“. Mezinárodní spolupráce se vyvíjí velmi slibně. Katedra spolupracuje s německou Hochschule Merseburg. Dalším významným odborným partnerem je Katedra sociální práce na Riga Stradins University v Lotyšsku (Katedra sociální pedagogiky, 2014).

Univerzita Karlova nabízí ve studijním programu Specializace v pedagogice bakalářský i navazující magisterský studijní obor Pedagogika. Cílem tohoto studijního oboru je prohlubování vědomostí a dovedností, které jsou východiskem pro pochopení principů a zásad zdravého životního stylu a utváření vyhraněného vztahu ke zdraví a odmítání škodlivin. Důležitou součástí studijního oboru je praxe. V prvních dvou semestrech má podobu motivační. Studenti se formou společných náslechlů seznámí postupně s reálnými podmínkami základních profesí, pro které budou v dalším průběhu studia (v bakalářské i magisterské části) připravováni. Studenti v rámci praxe hospitují v různých typech škol, školských zařízení, sportovních zařízení, nebo v institucích pro volný čas. Seznamují se s provozem těchto zařízení, učí se analyzovat a hodnotit vnitřní a vnější faktory, které ovlivňují jejich činnost. Podstatným rysem výuky v bakalářském stupni je důraz na aktivní a samostatnou činnost studujících, zpracovávání individuálních i skupinových projektů a případových studií.

Profil a uplatnění absolventa

Absolvent získá znalosti a dovednosti všeobecného i specificky profesního charakteru; především bude schopen aplikovat pedagogické a psychologické poznatky v reálných pedagogických situacích: projektovat, realizovat a vyhodnocovat výchovu a vzdělávání ve volném čase, pod vedením učitele participovat na školní výchově a vzdělávání dětí a mládeže, uplatňovat adekvátní formy komunikace při kontaktu s dětmi i dospělými. Dále dokáže v profesním i osobním životě uplatňovat a přiměřenou formou propagovat zásady zdravého životního stylu. Základy obecné univerzitní vzdělanosti bude schopen zúročit v celoživotní kultivaci vlastní osobnosti i při pedagogické práci s různými typy klientů.

Absolvent může vykonávat následující povolání:

- asistent pedagoga ve školách a školských zařízeních,
- vychovatel ve školních družinách a školních klubech,
- pedagog volného času v centrech volného času dětí i dospělých,
- lektor v zájmovém, mimoškolním, a rekvalifikačním vzdělání,
- projektový manažer neziskových organizací se sociálním či pedagogickým profilem,
- odborný referent ve státní správě a samosprávě (školské, sociální a kulturní odbory úřadů) (Katedra pedagogiky, 2014).

Sociální pedagogiku lze studovat jako bakalářský studijní obor také na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Při studiu tohoto oboru je kladen důraz na získání znalostí z oblasti sociální pedagogiky a začlenění těchto znalostí do širšího teoretického rámce souvisejících disciplín. V rámci praktických seminářů je kladen důraz na rozvoj potřebných dovedností, aby absolvent tohoto studijního oboru měl všechny potřebné kompetence pro sociálně pedagogickou práci především v oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže. Cílem studia je tedy nejen získání potřebných kompetencí pro výkon povolání v oblasti sociální pedagogiky, které je založeno na hlubokém teoretickém základě a následném převedení teoretických poznatků do praxe, ale také celkové prohloubení sociálního, kulturního, vzdělanostního přehledu absolventa. V průběhu studia studenti absolvují vychovatelské praxe (5 týdnů) ve školních či mimoškolních zařízeních pro děti a mládež, eventuálně na letních táborech; dále pak praxe v řízení volnočasových aktivit dětí a mládeže (2 týdny) např. v Domech dětí a mládeže, Střediscích pro mládež apod. Absolvent studijního oboru *Sociální pedagogika* ve studijním programu *Pedagogika* je teoreticky i prakticky připraven k vykonávání činností pedagogického pracovníka, zejména v oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže (širší pojetí sociální pedagogiky). Při studiu je kladen důraz na výchovu k hodnotám a na etické aspekty výchovy. Cílem studia je získat vysokoškolskou kvalifikaci v oblasti sociální pedagogiky se zaměřením na vychovatelskou činnost a práci ve volnočasových zařízeních podle §16 a 17 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících ve znění novely č. 159/2010 Sb. (Studijní obory, 2012).

3 PROFESE SOCIÁLNÍHO PEDAGOGA

Pojem profese se uvádí ve spojení se specifickou skupinou povolání založených na dlouhé teoretické přípravě, která je základem profesionální aktivity. Profesní povolání vyžaduje specifický vyšší stupeň vzdělání. K profesi se váže také etický kodex, který je formálně součástí slibu před nástupem do práce. Neformálně se pak utváří uvnitř organizace jako závazek k prosazování veřejného blaha (Kraus, 2001).

Pro sociální pedagogy je etický kodex nesmírně důležitým prvkem. Bez něj by svou práci nemohli vykonávat na nejvyšší úrovni. Porušením etického kodexu přicházejí krásu poslání sociálního pedagoga.

Co se týká charakteristiky profesí lze uvažovat o čtyřech aspektech. „Ekonomický aspekt sleduje dynamiku profesní skladby obyvatelstva a příjmovou diferenciací“ (Kraus, 2001). Právní aspekt se zaměřuje na aplikaci zákonů a předpisů při realizaci jednotlivých povolání. Psychologický aspekt se zaměřuje na individuální charakteristiky, zkoumá osobnostní předpoklady pro úspěšné vykonávání profese. Sociologický aspekt zahrnuje okruhy problémů spojených se společenskoekonomickou, kulturní a politickou podmíněností vzniku, případně zániku profese (Kraus, 2001).

3.1 Funkce sociálního pedagoga

Profese sociálního pedagoga není jednoduchá. Pole působení sociálního pedagoga je četné. Mnohokrát se vyskytuje v mnoha prostředích a není jednoduché zmapovat okamžitě situaci v daném prostředí. Jeho práce je velmi dlouhodobá. Sociální pedagog nemá žádné standardizované předlohy, učební plány. Jeho práce je blízká profesi učitele, psychoterapeuta a psychologa, ale v žádném případě je nenahrazuje.

Hlavní funkce sociálního pedagoga lze charakterizovat do dvou oblastí: činnosti integrační a činnosti rozvojové. Jedná-li se funkci integrační, pak se zaměřujeme na lidi, kteří potřebují odbornou pomoc. Tito lidé mají psychické problémy, nacházejí se v krizové životní situaci a také v sociálním či psychickém ohrožení. Stávají se překážkou pro okolí a nazýváme je klienty. Funkce rozvoje nám zajišťuje žádoucí vývoj osobnosti ve směru správného životního stylu. Také zahrnuje hodnotné a užitečné naplnění volného času, především u dětí a mládeže.

3.2 Kompetence sociálního pedagoga

Aby byl sociální pedagog odborníkem na své místě, musí mít určité kompetence. Podrobněji se o nich dozvíte v podkapitolách. Sociální pedagog by měl disponovat odbornými znalostmi a spojovat je vždy s intervenční a výchovnou činností. Pak se z něho stane kvalitní sociální pedagog, který k tomu oplývá přirozenou autoritou.

3.2.1 Osobnostní kompetence sociálního pedagoga

Za důležitý zdroj autority u sociálního pedagoga považujeme jeho osobnost. Díky osobnosti můžeme říci, že klienti daného pracovníka díky osobnosti respektují a důvěřují mu. Dovede poradit a dokáže se rozhodovat. Poté se klienti cítí v bezpečí a dobrých rukách.

Dle Vašutové je osobní angažovanost, vytrvalost a osobní zájem o klientův problém jedním z důležitých rysů osobnosti sociálního pedagoga. Do osobnostních kompetencí zahrnuje dále Vašutová tvořivost, schopnost řešení problémů, kritické myšlení, schopnost týmové spolupráce a schopnosti iniciování změn. Samozřejmě, že u sociálního pedagoga musí být důraz kladen také na empatii, toleranci a široký zájem o společenské dění (Vašutová in Procházka, 2012). Paní docentka Vašutová uvádí ucelený výčet osobnostních rysů, které jsou důležité pro výkon povolání sociálního pracovníka:

- psychická odolnost a fyzická zdatnost,
- empatie, tolerance,
- osobní postoje a hodnotová orientace,
- osobní dovednosti (řešení problémů, kooperace, kritické myšlení),
- osobní vlastnosti (zodpovědnost, důslednost, přesnost aj.).

Osobně považuji za nejvíce potřebnou osobnostní kompetenci u sociálního pedagoga empatii a schopnost řešení problémů. Jeden bez druhého se neobejde. Když sociální pedagog nemá empatii a pochopení pro problém klienta, pak ho ani nemůže adekvátně vyřešit.

3.2.2 Profesní kompetence sociálního pedagoga

Výkon profese sociálního pedagoga je spojen s konkrétní organizační jednotkou, v níž sociální pedagog realizuje své profesní aktivity. Profesní kompetence zahrnuje odbornou vzdělanost, ale nesmíme zapomínat na to, že jedině zkušený sociální pedagog

může pomáhat a inspirovat své klienty. Může jedinci pomoci v jeho profesní i životní dráze a dovést ho k pochopení. Často dochází i ke změně životních podmínek jedince a k tomu všemu mu dopomáhá sociální pedagog.

Walterová uvádí:“ má-li jedinec následující kompetence, pak může plnohodnotně a kvalitně vykonávat svou profesi sociálního pedagoga:

- **kompetence oborová** (požadavky na osvojení vědeckých základů svého oboru),
- **kompetence psychologicko-poradenská** (motivace klientů ke spolupráci, k poznávání, umění řídit rozhovor, emocionální a pracovní klima),
- **kompetence komunikativní** (ke vztahu ke klientům, ke světu jejich praxe, k vlastním kolegům, k nadřízeným a jiným sociálním partnerům),
- **kompetence organizační a řídicí** (plánovat a projektovat svou činnost, navazovat a udržovat určitý řád a systém ve své práci),
- **kompetence diagnostická a intervenční** (porozumět tomu, jak klient myslí, cítí, jedná a proč, jaké to má příčiny),
- **kompetence reflexe vlastní činnosti** (schopnost umět ze zjištěného vyvodit důsledky, modifikovat své chování, přístupy a metody).“ (Walterová in Procházka, 2012).

3.2.3 Specifické kompetence sociálního pedagoga

„Dle Z. Bakošové a B. Krause můžeme vidět specifické kompetence sociálního pedagoga v pěti oblastech:

- **kompetence výchovně vzdělávací** (Sociální pedagog je odborníkem, který se angažuje v oblastech sebevýchovy, výchovy i vzdělávání. Důležité je, aby sám byl vzorem a dokázal se vyrovnat s překážkami v životě.),
- **kompetence poradenská** (Sociální pedagog dovede zvolit vhodný poradenský přístup, dovede řídit rozhovor, dochází k řešení problému. Nejprve sociální pedagog dokáže připravit jednání s klientem, otevřít poradenské jednání s klientem, projednávat klientův problém a připravit řešení problému.),
- **kompetence preventivní** (V oblasti primární prevence usiluje o optimální rozvoj jedince a sociálních skupin prostřednictvím volnočasových aktivit. Dále se ale angažuje i v přímé poradenské a edukační činnosti při přípravě a realizaci školních preventivních programů.),

- **kompetence manažerská** (Tato kompetence je potřebná k tomu, aby sociální pedagog dokázal poskytovat a koordinovat účinnou pomoc tomu, kdo ji potřebuje. Měl by umět spolupracovat s kolegy a institucemi, organizovat činnost svou i kolegů.),
- **kompetence reedukační** (Sociální pedagog je schopen stát se sociální oporou pro jedince, dovede zasáhnout cíleně pomoci. V praxi lehce diagnostikuje odklon od normy a může včas zahájit intervenci. Měl by využívat nepřímého působení.) (Bakošová, Kraus in Procházka, 2012).

Nyní bychom si uvedli souhrn způsobilostí, kterými by měl být vybaven pedagogický pracovník, aby mohl efektivně pracovat s cílovými skupinami. V první řadě se jedná o odbornou způsobilost. Rozdělujeme ji na dvě složky a odbornou způsobilost věcnou (zvládnutí oboru) a odbornou způsobilost pedagogickou (didaktické a metodické schopnosti). Další ze způsobilostí bych zde zahrnula velmi důležitou osobnostní způsobilost. Jde o stránku emoční inteligence pracovníka a jeho charakteristické rysy. Společenská způsobilost předpokládá cítit se dobře mezi lidmi, ovládat komunikační schopnosti a asertivní dovednosti. Jako poslední, ovšem neméně důležitou si představíme motivační způsobilost. Takový pracovník musí umět motivovat klienty (Semrád et kol., 2007).

3.3 Podmínky pro výkon profese a důsledky na zdraví

Sociální pedagog má mnohdy omezené prostory, které mu neumožňují vykonávat svou profesi na profesionální úrovni. Bez jistého materiálového vybavení nelze provádět např. zájmovou činnost, nelze rozvíjet klubovou činnost. Mnohdy to bývá velkým problémem a sociální pedagogové dlouho hledají vhodné prostory pro svou činnost.

Druhá podmínka pro vykonávání této profese, která je sociálně psychického charakteru, je dána interpersonálními vztahy na pracovišti. Důležitými faktory při vykonávání profese sociálního pedagoga je způsob vedení, pracovní režim a také sociálně kulturní atmosféra (Kraus, 2001).

Práce sociálního pedagoga je celkově velmi náročná. Dochází v ní nejen k běžné psychické a fyzické únavě, ale také k únavě sociální. Sociální pedagog neustále komunikuje, je stále v sociálním kontaktu. Dochází tak k přesycenosti sociálních kontaktů

a odráží se to bohužel i v soukromém a rodinném životě. Takový člověk se pak snaží izolovat od lidí, byť se jedná i o členy rodiny (Kraus, 2001).

Nepříznivě se projevuje i nepravidelná pracovní doba. Pracovník kolikrát pracuje do pozdních večerních hodin, což se odráží, jak již bylo řečeno v rodinném životě. To vše se odráží ve vlastní produktivitě a má to nepříznivý vliv na nervový systém (Kraus, 2001).

Pedagogičtí pracovníci jsou také často vystavováni styku s infekcemi a dochází tak k nákaze. Lékaři zaznamenávají i jako důsledek této profese ledvinové choroby. Velmi je namáháno také hlasové ústrojí. „Pravdou je, že správným zacházením a dodržováním hlasové hygieny by se daly důsledky zmírnit či jim předejít“ (Kraus, 2001).

Stresové situace mají nepříznivý vliv na organismus a profese sociálních pedagogů je mnohdy velmi stresová. Stresové situace mají nepříznivý dopad na psychiku, Je proto nutné, aby tito pracovníci velmi dbali na svůj volný čas a duševní hygienu, která je pro tuto profesi nezbytná. Sociální pedagogové totiž často nedokážou oddělit práci od soukromého života a málo se věnují svému volnému času.

4 PRACOVNÍ UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ OBORU SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA

Profesí sociálního pedagoga může strávit člověk celý aktivní život. Není zde omezení věkové, což je výhodou této profese. Člověk, který bývá oddán tomuto povolání, se nemusí bát nějakého omezení, co se týká jeho věku.

4.1 Pojetí přípravy sociálního pedagoga

Než se sociální pedagog stane součástí pracovního procesu, je třeba, aby vystudoval určitý stupeň vzdělání sociálního směru. Ať už se jedná o vyšší odborné, bakalářské, magisterské či postgraduální studium. Podle vystudovaného stupně se tak sociální pedagog zařadí do příslušné profesní oblasti. Tento odborník se pak specializuje na cílové skupiny (děti, mládež, rodiny apod.) či na jednotlivé možnosti působení (dětské domovy, domovy pro seniory, školní kluby apod.). Je zde možnost i různých atestací neboli specializačních kurzů v rámci dalšího sebevzdělávání (Kraus, 2001).

Obsah vzdělávání by měl respektovat určité minimální standardy:

- **profesionální**, které vycházejí z kompetencí pracovníka a jeho činností
- **vzdělávací**, tzv. normy odpovídající statutu profesionála
- **zaměstnavatelské**, to znamená podmínky za jakých je pracovník zařazen do jisté profese
- **klientské**, ty definují samy adresáti svými požadavky a představami (Kraus, 2001).

4.2 Možnosti uplatnění sociálního pedagoga

Sociální pedagog se může uplatnit v mnoha oblastech. Záleží, který stupeň vzdělání sociální pedagog absolvoval nebo zda má za sebou úspěšně již nějaký specializační kurz či atestaci. Záleží, s jakými sociálními skupinami by chtěl sociální pedagog pracovat. Každopádně by měl mít vždy možnost doškolování.

„Předpokládané možnosti uplatnění v profesi sociálního pedagoga:

- **rezort školství, mládeže a tělovýchovy**
  - školní kluby, družiny, domovy mládeže,
  - dětské domovy (vychovatel v ubytovacím zařízení),
  - domy dětí a mládeže, střediska volného času,

- instituce výchovného poradenství (včetně výchovného poradce ve školách),
  - systémy preventivní výchovné péče (koordinátor prevence, metodik prevence, krizová centra, střediska pro mládež),
  - sociálněvýchovná a osvětová činnost zaměřená na seniory,
- **rezort spravedlnosti**
- oblast penitenciární a postpenitenciární péče (vychovatelé v nápravných zařízeních, věznicích, institut mediačního a probačního pracovníka),
- **rezort práce a sociálních věcí**
- sociální asistenti,
  - sociální kurátoři pro mládež,
  - instituce sociálněvýchovné péče o seniory,
  - ústavy sociální péče,
- **rezort vnitra**
- utečenecké tábory,
  - okrsková služba,
  - kriminální prevence,
- **oblast církevních, společenských a neziskových organizací**
- instituce péče o mládež, nadace apod.,
  - humanitární a charitativní instituce, střediska křesťanské pomoci (Kraus, 2001)“.

Kromě Krause velmi konkrétně popisuje možnosti pracovního uplatnění absolventa oboru sociální pedagogika autor Jiří Němec. Podle něj sociální pedagog má široké uplatnění. Co se týká školských zařízení, může pracovat přímo ve třídách základní školy jako asistent pedagoga. Tato pozice je poměrně mladá, ale objevuje se už skoro na každé základní škole. Pokud by jedinec nechtěl pracovat přímo ve třídě, má možnost uplatnit se ve školní družině. Pokud bychom chtěli zůstat u dětí, může sociální pedagog pracovat v mateřských centrech. Od dětí nebudeme chodit daleko, ale již opustíme školská zařízení. Další možností pracovního uplatnění nabízí dětské domovy a domy sociální prevence, kde probíhá resocializační program, pracovní terapie a sociální rehabilitace. Fond ohrožených dětí nabízí možnost těm sociálním pedagogům, kteří chtějí pomáhat přímo v rodinách. Podobně jsou na tom Poradny pro rodinu, zde pomáhá a pečuje sociální pedagog o rodiny, které se ocitly v těžké životní situaci. Linky důvěry znamenají telefonickou pomoc, ale i zde se může sociální pedagog realizovat. Další možností jsou Ústavy sociální péče

a Ústavy sociální péče pro mládež. Pan Němec uvádí také prostředí domova důchodců jako ideální pracoviště pro sociální pedagogy (Němec, 2002).

Na Slovensku existují zákony, které umožňují uplatnění sociálního pedagoga v praxi škol a v sociálních institucích:

- Zákon o výchově a vzdělávání č.245/2008
- Zákon o pedagogických zaměstnancích a odborných zaměstnancích č. 317/2009
- Zákon č. 448/2008 o sociálních službách a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb. (živnostenský zákon) (Bakošová, 2011).

V České republice bohužel zákon, který by umožnil uplatnění sociálního pedagoga, neexistuje. V případě neuplatnění se jedince dochází k jeho stigmatizaci, fakticky ho vyděluje ze společnosti, anebo on sám se cítí být komunitou vyřazen. Dochází ke změně plánů do budoucnosti, mění se také ambice jedince. Finanční nedostatek pak vyřazuje takového jedince ze společnosti. Nakonec jedinec rezignuje a spoléhá se na osoby ve svém okolí. Bohužel ve většině případů málo hledá aktivně zaměstnání. „Řešení této situace je nutné hledat ve změnách výchovně vzdělávacího procesu, v působnosti pracovníků úřadů práce, ve vytváření pracovních rekvalifikačních center a poradenských středisek (Brázdová, 2009)“.

5 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA JAKO STUDIJNÍ OBOR NA UTB

Sociální pedagogiku lze studovat na Fakultě humanitních studií na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Tato fakulta je poměrně mladá, vznikla v roce 2007. Za dobu své existence se vypracovala ve vynikající vysokoškolské pracoviště a nabízí atraktivní obory ve studijních programech. Všechny studijní obory jsou specifické praxí, kterou studenti musí absolvovat. Díky této praxi jsou absolventi mnohem lépe připraveni na pracovní zátěž, která je po vystudování čeká. Fakulta humanitních studií je na UTB jedinečná co se týká praxí a zakládá si na nich.

Ústav pedagogických věd vznikl 1. 10. 2002 na Fakultě technologické Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Od 1. ledna 2004 se stal součástí Univerzitního institutu a od 1. ledna 2007 je nedílnou složkou Fakulty humanitních studií. V roce 2004 byla zahájena pedagogická činnost realizací dvou bakalářských oborů, a to sociální pedagogikou v prezenční a kombinované formě a učitelstvím odborných předmětů pro střední školy v kombinované formě. Od roku 2007 navázal na bakalářský stupeň oboru sociální pedagogika magisterský stupeň oboru sociální pedagogika v obou formách (Studijní program Specializace v pedagogice, 2014).

5.1 Charakteristika oboru sociální pedagogika

Základ studia tvoří pedagogicko-psychologické disciplíny a praktické dovednosti, zejména ty komunikační. Osvojené znalosti a dovednosti jsou dále prohlubovány a rozvíjeny prostřednictvím výukových praxí v podmínkách různých školských zařízení. Studenti si osvojují znalosti sociální pedagogiky včetně teorie a metodiky výchovy. Psychologické předměty zahrnují široké spektrum základních i aplikovaných psychologických disciplín (psychologie osobnosti, vývojová, sociální, pedagogická, poradenská, psychopatologie, apod.), přičemž důraz je kladen hlavně na praktické posilování profesní i osobnostní kompetence studentů. Výstupní profil studenta dotvářejí doplňující předměty- filosofie, sociologie, speciální pedagogika. Samozřejmým doplněním výuky je odborná praxe (Studijní program Specializace v pedagogice, 2014).

5.2 Profil absolventa

Absolventi naleznou uplatnění v resortu školství, sociálních věcí a zdravotnictví. V resortu školství, mládeže a tělovýchovy, jsou to školní kluby a domovy mládeže, střediska volného času, zařízení ochranné výchovy, instituce výchovného poradenství, pedagogicko- psychologické poradny, střediska preventivní výchovné péče apod. Ve zdravotnictví se absolventi uplatní jako pracovníci centra léčebné rehabilitace, v psychiatrických léčebnách nebo kontaktních protidrogových centrech. Oblastí činnosti absolventa mohou být i vzdělávací aktivity (např. semináře pro rodiče či učitele), poradenství, sociální opora v krizových situacích, pedagogicko- psychologická diagnostika dětí, mládeže a dospělých, prevence vzniku sociálně patologických jevů, sociálně pedagogické intervence nebo výzkumná činnost. Resort sociálních věcí nabízí uplatnění sociálních kurátorů a asistentů v poradnách pro rodinu a mezilidské vztahy, ústavech sociální péče a další (Studijní program Specializace v pedagogice, 2014).

6 PROBLÉMY SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY

Již víme, že pro absolventa sociální pedagogiky je někdy nesmírně obtížné uplatnit se na trhu práce. V téhle kapitole se podíváme, které problémy sebou nese obor sociální pedagogika.

6.1 Sociální pedagogika z pohledu teorie

Sociální pedagogika je poměrně mladý obor, tudíž musíme vycházet z toho, že nebylo na co navazovat. I když má svou historii je pro nás tato historie nesrovnatelná s tou v Německu či Polsku. Důkazem jsou počty publikací v těchto zemích, také spousta pracovišť a pracovníků se tomuto oboru dlouhá léta věnují. Další skutečností nabývá fakt, že spousta odborníků jako Hradečná, Klapilová se přestávají tomuto oboru věnovat. Na druhou stranu přichází spousta mladých pracovníků, kteří ovšem přinášejí nové přístupy a metody. Pokud jde o vymezení předmětu sociální pedagogiky, tak se všichni kolegové z České republiky se shodují v pojetí širokém, že sociální pedagogika je teorií o pomoci, jedná se o aplikovanou vědní disciplínu, která se uplatňuje v situacích, kde výchovné působení selhává. Sociální pedagogika se zaměřuje na každodennost jedince, na jeho tíživé životní situace bez ohledu na věk, pohlaví a rasu a snaží se ochránit jedince před negativními vlivy společnosti. Aby byla pozice člověka v životě, co nejlepší je třeba klást důraz na výchovu (Kraus, 2007).

6.2 Sociální pedagogika z pohledu praxe

Na řadě vysokoškolských pracovišť má sociální pedagogika již svou tradici (Brno, Ostrava, Hradec Králové), jinde se etablovaly v posledních letech (Zlín, FF Brno, České Budějovice). Paní Knotová zkoumala statistiky a zjistila, že každoročně je do oboru sociální pedagogiky přijímáno 1000 studentů a celkem jich studuje v bakalářské i magisterské formě okolo 3000 (Knotová, 2007).

Otázka samostatné profese sociálního pedagoga je nanejvýš aktuální v souvislosti s přípravou sociálních pracovníků a jejich uplatněním na trhu práce. Bohužel termín sociální pedagog u nás není zakotven v žádném dokumentu. Přitom tento obor absolvovalo již tisíce studentů a vyučuje se nejen na vysokých školách, ale také na vyšších odborných. Logicky by se měl termín sociální pedagog objevit vedle termínů jako speciální pedagog, psycholog, sociální pracovník podle studijních oborů. V roce 2003 se pan profesor Kraus snažil na konferenci Socialia v Olomouci informovat o konkrétních krocích a prosadit

zařazení termínu sociální pedagog do katalogu prací. Po neúspěchu dodává, že je nutné opět otevřít otázku nějakého orgánu (asociace vzdělavatelů), která by poskytla útočiště pro výměnu zkušeností všech zúčastněných škol připravující absolventy na budoucí práci (Kraus, 2007).

V minulosti se objevily dva takové pokusy. V devadesátých letech vznikla Sociálně pedagogická společnost ČR, která v roce 1993 začala vydávat časopis Ethum s podtitulem Bulletin pro sociální pedagogiku. Jenže v roce 2003 Bulletin zaniká spolu s podtitulem pro sociální prevenci, pomoc, intervenci. Termín sociální pedagogika již vymizel. Druhým pokusem bylo založení Sdružení vzdělavatelů sociální pedagogiky. Valná hromada se konala 17. května 2004. Vypadalo to velmi slibně, byl zvolen dokonce výbor, později byly zpracovány stanovy, ale tím činnost bohužel v zásadě skončila.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 VÝZKUM

Jednotlivé poznatky teorie vznikají na základě výzkumu. Každý autor vnímá podstatu výzkumu jinak. Např. P. Gavora vymezuje výzkum jako „systematický způsob řešení problému, kterým se rozšiřují hranice vědomostí lidstva. Výzkumem se potvrzují či vyvracejí dosavadní poznatky, nebo se získávají nové poznatky (Gavora in Chráska, 2006).“ Užší, ale velice pregnantní vymezení pojmu vědeckého výzkumu nalezneme u F. N. Kerlingera: „Vědecký výzkum je systematické, kontrolované, empirické a kritické zkoumání hypotetických výroků o předpokládaných vztazích mezi přirozenými jevy (Kerlinger in Chráska, 2006). Ve výzkumu se řeší jeden nebo více problémů. Řešení problémů představuje na sobě nezávislých spoustu činností a kroků. Základní schéma postupu bývá: stanovení problému, formulace hypotézy, ověřování hypotézy, vyvození závěrů a jejich prezentace (Chráska, 2006).

7.1 Cíle výzkumu

I když sociální pedagogika již vychovala řadu absolventů, ne každému z nich se podařilo najít práci. V roce 2009 vyslal tento obor své první absolventy na pracovní trh a každoročně si shánějí práci ve Zlínském kraji desítky těchto absolventů.

Prvotním cílem výzkumu je zjistit, jaké požadavky jsou kladeny ze strany zaměstnavatele na absolventa oboru sociální pedagogika, když se uchází o práci. Dílčími cíli jsou:

- Co absolvent očekává od svého zaměstnavatele?
- Jaké má absolvent možnosti uplatnění na trhu práce?
- Jaké jsou zkušenosti absolventů s uplatněním na trhu práce?

7.2 Výzkumné otázky

Při tvorbě dotazníku bylo důležité správné formulování jednotlivých výzkumných otázek. Výzkumnými otázkami jsou:

- Jaké požadavky jsou kladeny ze strany zaměstnavatele na absolventa oboru sociální pedagogika?
- Co absolvent tohoto oboru očekává od zaměstnavatele?
- Jaké jsou zkušenosti absolventů s uplatněním na trhu práce?
- Jaké má absolvent možnosti uplatnění se na trhu práce?

- Jaké jsou zkušenosti zaměstnavatelů s absolventy oboru sociální pedagogika?

7.3 Výzkumný vzorek

Výzkumný vzorek je rozdělen do dvou kategorií, kde první kategorie je tvořena absolventy oboru Sociální pedagogika Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně:

- bakalářského stupně studia
- navazujícího magisterského studia

Druhý výzkumný vzorek tvoří instituce, které zaměstnávají tyto absolventy. Při výběru respondentů jsem vycházela ze spolupráce UTB právě s těmito institucemi a z katalogu Sociálních služeb Zlínského kraje.

7.4 Druh výzkumu

Pro výzkum byl zvolen kvantitativní výzkum, abychom dostali co největší množství dat od co možná nejvyššího počtu respondentů. Jak již řekl August Comte, jedná se o hledisko logického pozitivismu. Filosofickým základem kvantitativního výzkumu je existence jedné objektivní reality, vnějšího světa, který nezávisí na našich citech a přesvědčení (Gavora, 2010). Dále byla analyzována data získaná z pracovních portálů na webových stránkách.

7.5 Metody výzkumu

Pro výzkum byla zvolena metoda dotazníků v elektronické interaktivní podobě. Byly vytvořeny dva dotazníky. První dotazník byl vytvořen pro absolventy oboru sociální pedagogika – bakalářského i magisterského stupně studia. Druhý dotazník vyplňovali zaměstnavatelé z oblasti sociálních služeb Zlínského kraje. Další použitou metodou výzkumu je analýza dat.

8 VYHODNOCENÍ VÝZKUMU

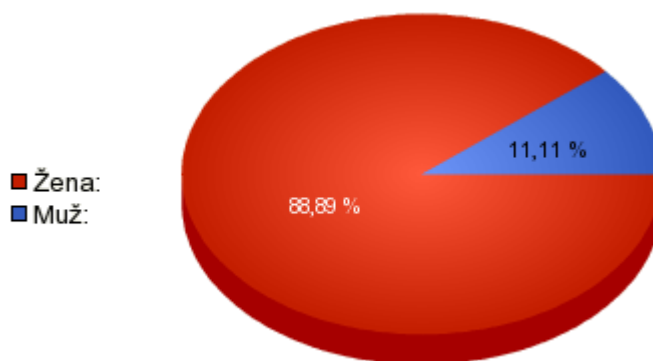
Vyhodnocení výzkumu proběhlo ve dvou fázích. Tou první bylo zpracování a vyhodnocení dotazníků pro obě cílové skupiny. V další fázi proběhla analýza nasbíraných dat, která následně posloužila pro závěrečné doporučení.

8.1 Výsledky dotazníkového šetření pro absolventy oboru sociální pedagogika

Prvními uvedenými výsledky jsou výsledky dotazníkového šetření, které se zaměřilo na absolventy oboru sociální pedagogika. Dotazník byl vyplněn 72 respondenty a obsahoval 22 otázek. Dotazník byl zcela anonymní a vyplnění bylo možné pouze elektronicky. Dále jsou postupně uvedeny jednotlivé otázky z dotazníku s jejich výsledky a komentáři.

1. Pohlaví respondentů

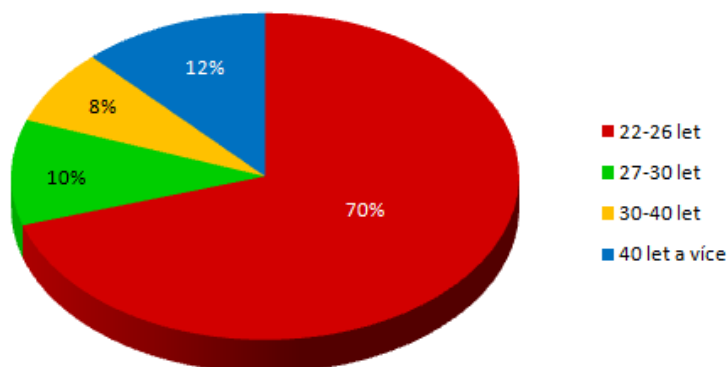
Obor sociální pedagogika studují především ženy a potvrdil to i dotazník. Z celkového počtu 72 respondentů jich 64 bylo žen a 8 mužů.

Obrázek 1: Pohlaví respondentů

2. Věk respondentů

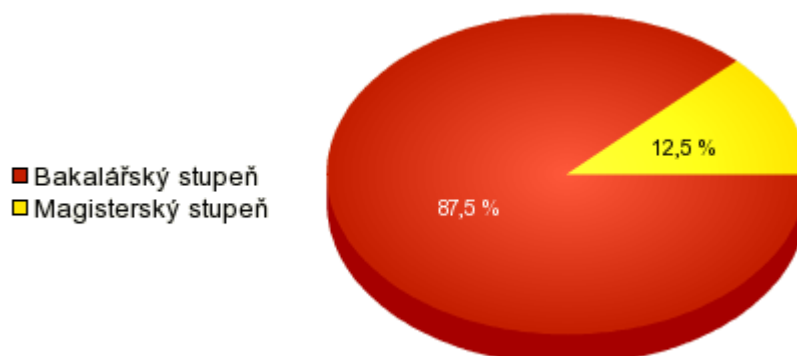
Jelikož dotazník vyplňovali jak studenti bakalářského stupně, tak i magisterského stupně studia, rozptyl věku je opravdu obrovský. Nejvíce respondentů se pohybuje mezi 22. a 26. rokem. 12 procent respondentů má více jak 40 let. Deset procent respondentů se pohybuje ve věkové hranici 27 až 30 let a 8 procent respondentů má 30 až 40 let.

Obrázek 2: Věk respondentů

3. Nejvyšší dosažené vysokoškolské vzdělání

Nejvíce se dotazník dostal k absolventům bakalářského studia, kdy tento dotazník vyplnilo 63 bakalářů a 9 magistrů.

Obrázek 3: Nejvyšší dosažené vysokoškolské vzdělání

4. Co Vás motivovalo k vystudování oboru sociální pedagogika?

Nejvíce respondentů (33) odpovědělo, že motivací pro ně byla zajímavost oboru. Docela překvapující odpovědí bylo, že 17 respondentů chtělo prostě získat vysokoškolský titul. 8 respondentů si myslí, že po absolvování oboru sociální pedagogika získají dobrou práci. 6 respondentů si vybralo obor sociální pedagogika z hlediska dobré dostupnosti, co se týká dojíždění. Pouze 2 respondenti byli donuceni rodiči či přáteli tento obor vystudovat. Respondenti měli možnost i vlastní odpovědi, kterou využili. Studují tento obor ze zájmu, další odpovědí bylo, že obor sociální pedagogika je podobný oborům, které respondentů vždy bavily. Dalšímu byl obor doporučen ze strany rodiny, přátel. Také se jednomu respondentovi líbí, že má široké spektrum uplatnění. Po jedné odpovědi

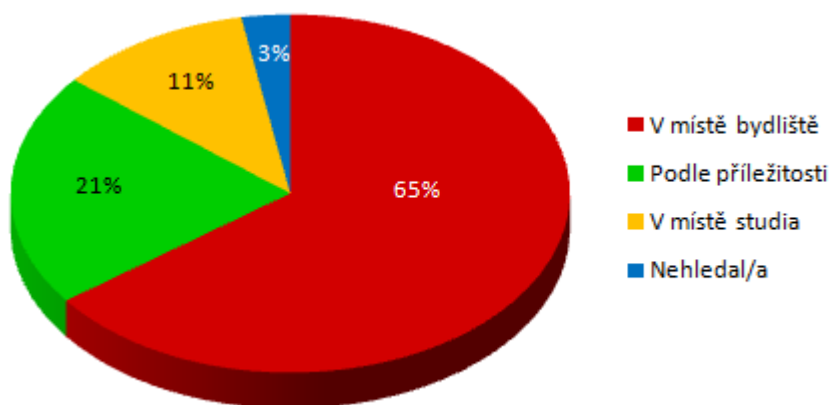
zaznamenala i odpověď vysoká šance na přijetí, a že to po respondentovi požadoval zaměstnavatel.

Obrázek 4: Motivace k vystudování oboru

5. Kde jste si hledali práci?

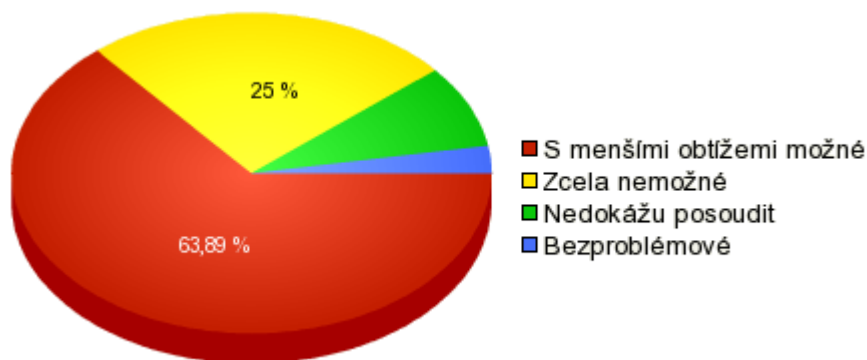
44 respondentů odpovědělo, že si hledali práci v místě bydliště. 15 jich uvedlo, že si pracovní místo hledali podle příležitosti. Dokonce 8 respondentů se nejspíš rozhodlo usadit v místě studia, protože práci vyhledávali především v místě studia. Tahle otázka opět nabízela i možnost vlastní odpovědi a někteří ji opět využili. Jeden respondent uvedl, že si místo nehledal, prostě přišlo samo.

Obrázek 5: Místo pracovního uplatnění

6. Myslíte si, že najít práci v oboru je?

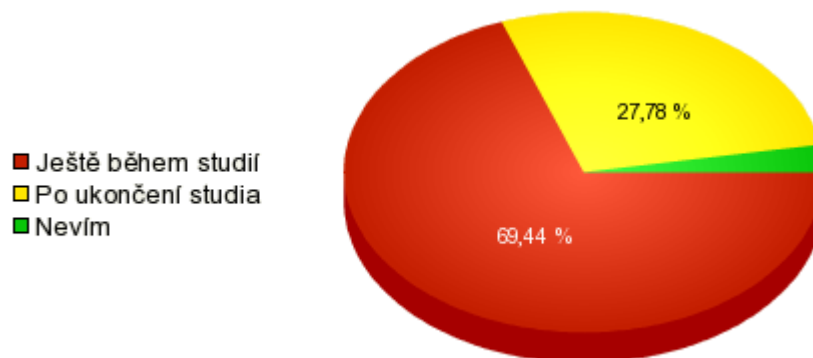
46 respondentů si myslí, že najít práci v oboru je s menšími obtížemi možné. Překvapující odpovědí bylo, že 18 respondentů považuje najít práci v oboru za zcela nemožné. Tito respondenti dle mého názoru mají negativní zkušenosti s hledáním práce v oboru. 6 respondentů nemělo názor, nedokázali posoudit. 2 respondenti si myslí, že najít práci v oboru je bezproblémové.

Obrázek 6: Práce v oboru

7. Kdy si myslíte, že je nejlepší začít si hledat práci v oboru?

Více jak polovina respondentů (50) odpověděla, že je nejlepší začít si hledat práci ještě během studií. 20 respondentů si hledalo práci po skončení studia. 2 respondenti nevědí, kdy je nejlepší začít si hledat práci. Tato otázka ukázala, že absolventi jsou velmi aktivní, co se týká hledání si zaměstnání a nenechávají většinou nic náhodě a shání si práci již během studií.

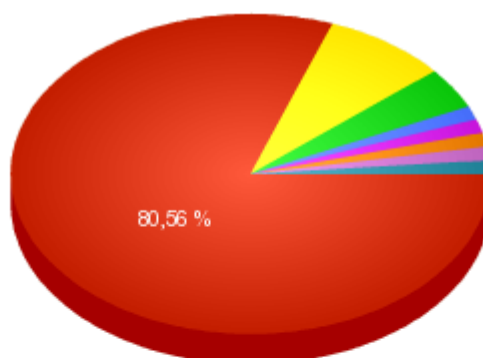
Obrázek 7: Doba hledání si zaměstnání

8. Jaké důvody podle vašeho názoru vedou zaměstnavatele k nepřijetí absolventa do pracovního poměru?

Většina respondentů (58) uvedla, že dle jejich názoru zaměstnavatel většinou nepřijme absolventa z důvodu nedostatečné praxe. Dalšími názory byly nereálné představy o výši mzdy, kdy takhle odpovědělo 6 respondentů. 3 respondenti uvedli důvod dlouhodobé zapracování absolventů. Respondenti mohli napsat vlastní odpověď a také toho využili. Jeden respondent nedokáže posoudit, z jakých důvodů nechtějí zaměstnavatelé přijmout absolventy. Další vidí problém na straně absolventů, kteří nejsou zpravidla ochotni pracovat za nižší mzdu, než většina absolventů učňovských oborů. Tedy

vidí hlavní důvod v nereálných představách o vlastní nedocenitelnosti. Zajímavý názor, kdy ale s celým zněním nesouhlasím. Souhlasím s tím, že mnohdy má absolvent opravdu nereálné představy o výši mzdy. Ovšem proč by měl mít peněz než učeň, když strávil pět let na vysoké škole. Proč by za to nemohl být oceněn? Praxe je stejně jiná. Většinou ten učeň si vydělá a dokáže zajistit rodinu dříve, než absolvent vysoké školy, protože než se absolvent dostane do pracovního poměru, učeň má již náskok, který vysokoškolák, pokud nezíská lukrativní místo hned po absolvování, bude těžko dohánět.

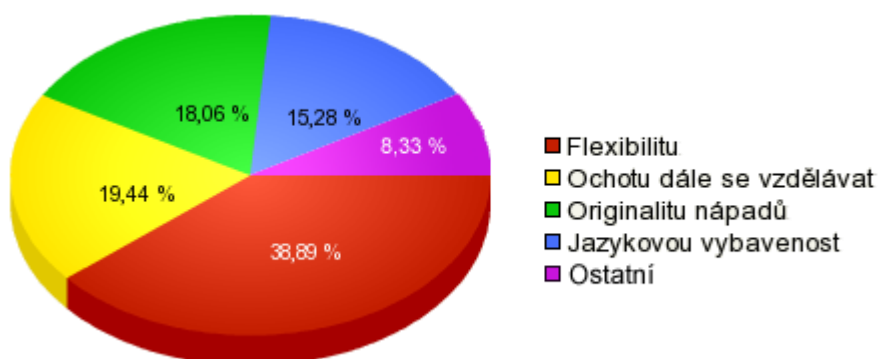
- Nedostatek praxe:
- Nereálné představy o výši mzdy:
- Kvůli dlouhému zapracování absolventa:
- nedokážu posoudit
- problém je spíše na straně absolventů, kteří, zpravidla, nejsou ochotni pracovat za nižší mzdu, než většina absolventů učňovských oborů. Tedy jejich nereálné představy o vlastní nedoceněnosti... : 1 (1,39 %)
- nedostatek praxe, přeplněnost pracovních míst: 1 (1,39 %)
- nedostatek pracovních míst: 1 (1,39 %)
- mnohé organizace v této oblasti mají velké problémy s financováním provozu i lidí (nedostatečné dotace atd.): 1 (1,39 %)

Obrázek 8: Důvody pro nepřijetí absolventa do pracovního poměru

9. Co si myslíte, že naopak zaměstnavatelé ocení u absolventa bez praxe?

28 respondentů uvedlo, že zaměstnavatelé ocení u absolventa flexibilitu. Dalšími odpovědi byla ochota dále se vzdělávat absolventů, kdy tuto odpověď uvedlo 14 respondentů. 13 respondentů odpovědělo, že zaměstnavatelé ocení originalitu nápadů absolventů. 11 respondentů si myslí, že zaměstnavatelé se budou zajímat o jejich jazykovou vybavenost. Vlastními odpověďmi byly: malé nároky na pracovní pozici, kdy absolvent vezme místo, o které by se člověk s praxí neucházel, příspěvek od úřadu práce. S touto praxí jsem se taky již setkala. Paní ředitelka dětského domova mě chtěla hned přijmout, ovšem když zjistila, že nejsem na úřadu práce, ihned o mě přestala mít zájem. Jeden respondent odpověděl, že zaměstnavatel neocení nic u absolventa a 2 respondenti si

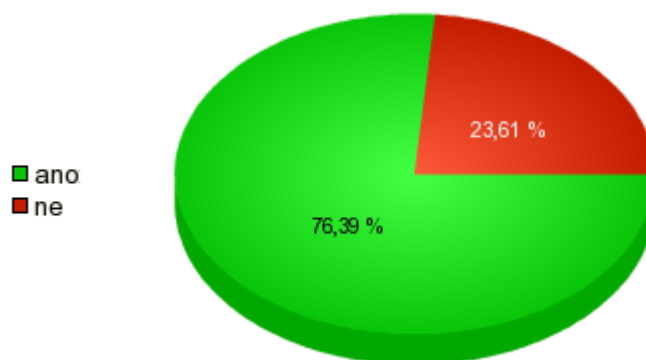
myslí, že zaměstnavateli se líbí, že absolvent není zkažený systémem a mohou si ho předělat podle sebe. Také jeden respondent odpověděl, že znalosti práce na PC.

Obrázek 9: Absolvent bez praxe

10. Jste zaměstnaný/á?

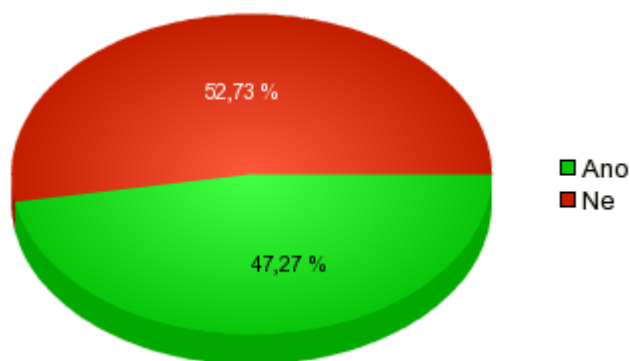
55 respondentů je zaměstnaných a bohužel 17 respondentů nemá stále práci. 24 procent respondentů nemá práci, nejedná se sice o alarmující procento, ale i přesto je počet nezaměstnaných respondentů poměrně vysoký.

Obrázek 10: Zaměstnanost respondentů

11. Pracujete v oboru sociální pedagogika, který jste vystudoval/a?

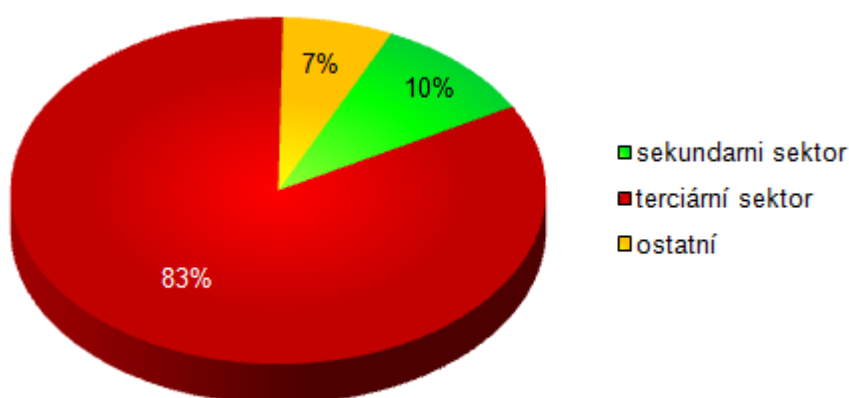
Tato odpověď je alarmující, protože 29 respondentů nepracuje v oboru. 26 respondentů uvádí, že pracuje v oboru. Bylo by dobré do budoucna, kdyby se tyto čísla proměnily a více respondentů odpovídalo, že pracuje v oboru.

Obrázek 11: Práce v oboru sociální pedagogika

12. Pokud nepracujete v oboru sociální pedagogika, ve kterém sektoru tedy pracujete prosím? Uveďte prosím i do vlastní odpovědi obor, ve kterém pracujete.

83 procent respondentů uvedlo, že pracují v terciárním sektoru. Respondenti odpovídali, že pracují ve státní sféře, jako účetní. Jako další obory respondenti uváděli marketing a administrativu. Mezi odpověďmi se objevila profese sekretářky, vedoucí v obchodě, asistenty v reklamní agentuře. Další respondenti pracují na poště, v cestovní kanceláři, v realitní kanceláři, v gastronomii, v obchodě jako prodavači. 10 procent respondentů pracuje v sekundárním sektoru (automobilový průmysl). 7 procent respondentů uvedlo vlastní odpovědi, které můžeme vyjmenovat: zcela mimo obor, předškolní pedagogika a gastronomie.

Obrázek 12: Pracovní sektor

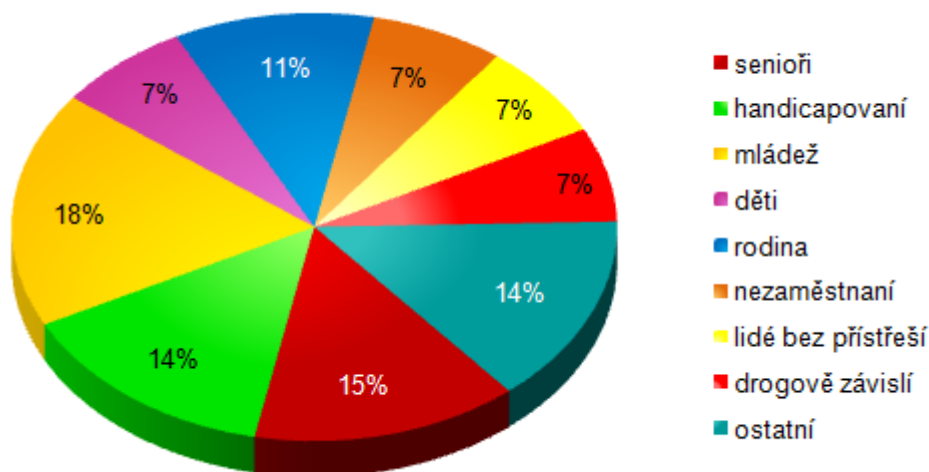
13. Máte svou práci rádi?

Za velmi pozitivní považují výsledek této otázky. Všech 26 respondentů, kteří pracují v oboru sociální pedagogika, uvedli, že mají svou práci rádi. Myslím si, že když

kolegové mají svou práci rádi, pak je taková práce naplněná a dobře odvedená. Potom má jejich práce smysl a naplňujeme poslání této profese, a sice pomáhat druhým.

14. S jakou cílovou skupinou pracujete?

Práce s cílovými skupinami jsou poměrně rovnoměrně rozloženy. Po 4 respondentech odpovídali, že pracují se seniory, handicapovanými a mládeží. 3 respondenti pracují s rodinou, po 2 respondentech jsem získala odpovědi, že pracují s lidmi bez přístřeší, nezaměstnanými a drogově závislími. Po jedné odpovědi získala skupina duševně nemocní, děti a ženy s těžkou životní situací. Jedna respondentka uvedla, že pracuje s žádnou skupinou, protože pracuje jako úřednice v sociální oblasti. Další uvádí, že pracuje s více skupinami, a sice s dětmi, mládeží, snoubenci a manželskými páry.

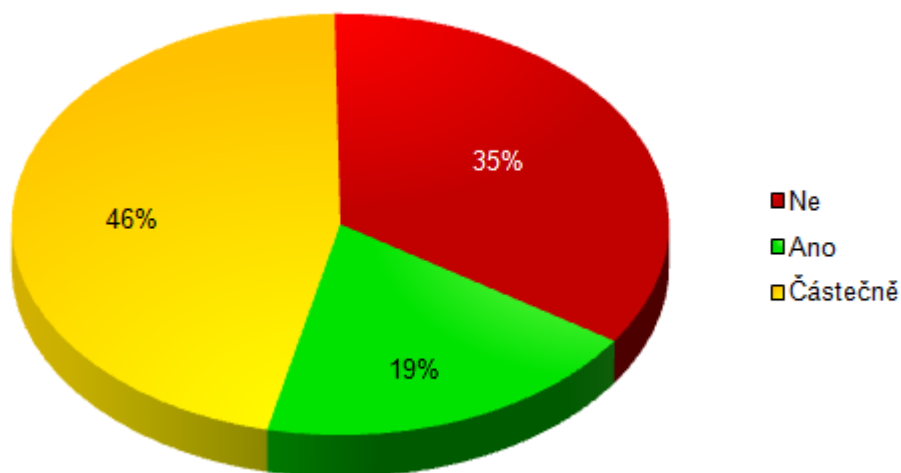

Obrázek 13: Práce s cílovými skupinami

15. Měl/ a jste již možnost využít své vědomosti nabyté studiem v praxi? Pokud odpovíte ano, uveďte prosím do vlastní odpovědi co:

8 respondentů uvedlo, že své vědomosti nabyté studiem v praxi nevyužili. Ovšem co mě mile překvapilo, bylo, že 18 respondentů uvedlo, že své vědomosti využívají v praxi a taky se mi do dotazníku hojně vyjádřili. Mezi odpověďmi stálo, že je vysoká škola připravila v rámci kyberšikany, bossingu, znalosti zákonů, zkušeností z praxí, rozšíření informací, didaktických postupech při programech pro děti a mládež, vedení rozhovoru, práce s problémovými klienty, duševní hygieny, poradenství, komunikaci, řešení problému, teoretických znalostí, metod práce. Jak je vidět, absolventi si odnesli ze studií spoustu nejen teoretických znalostí, ale také praktických dovedností z různých oblastí. Objevily se ovšem i negativní odpovědi, kdy respondent tvrdí, že studium teorie je

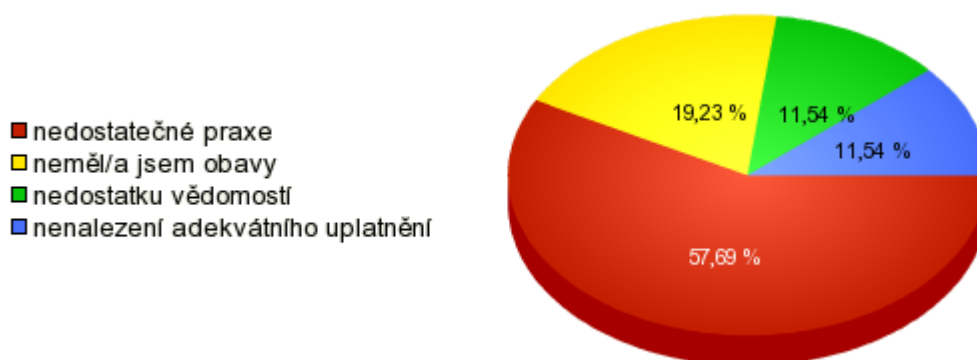
k ničemu, praxe je dle něj většinou jiná. Další odpověď zněla, že respondentovi sice studium nějaké vědomosti přineslo, ale na praxi ho to moc nepřipravilo.

Obrázek 14: Uplatnění vědomostí nabyté studiem v praxi

16. Čeho jste se při vstupu na trh nejvíc obával/a?

Nejvíce respondentů se obávalo nedostatečné praxe. 5 respondentů dokonce nemělo žádné obavy. 3 respondenti se obávali nedostatku vědomostí a další 3, že nenaleznou adekvátní uplatnění. Hodně odpovědí se týká praxe. Na závěr měli respondenti možnost vyjádřit se ke studijnímu plánu, a jak uvidíme, opět byla jmenována hlavně praxe. Problém oboru sociální pedagogika vidím v nedostatečné praxi a odpovědi dotazníku to jenom potvrzují.

Obrázek 15: Obavy při vstupu na trh práce

17. Uved'te prosím, na kolik Vás škola vybavila do praxe:

Tabulka 1: Vybavení do praxe

Podotázka	Průměr	Rozptyl
znalost cizích jazyků	3,077	0,84
teoretické znalosti	3,615	1,467
praktické dovednosti	2,769	0,87
znalost práce na PC	2,808	0,848
komunikační schopnosti	3,077	1,071

Podle respondentů je škola vybavila do praxe hlavně po té teoretické stránce. Na druhém místě se umístili komunikační schopnosti. Za to vděčíme dle mého názoru častým prezentacím ve výuce, které si myslím dokonale připraví jedince na jednání s lidmi. Někteří studenti mají problém mluvit před ostatními a díky prezentacím si osvojí dané téma a ještě se naučí komunikovat před velkou masou lidí. Na stejné úrovni jako komunikační schopnosti se umístila i znalost cizích jazyků. Další místo obsadila znalost práce na PC a jako poslední se objevili opět praktické dovednosti. I tady se ukázalo, že více praxe by neškodilo a absolventi by ji jenom přivítali.

18. Uved'te míru souhlasu s následujícími výroky:

V tabulce vidíme, jak respondenti souhlasili s následujícími výroky. Seřadím výroky podle největšího míru souhlasu po nejmenší:

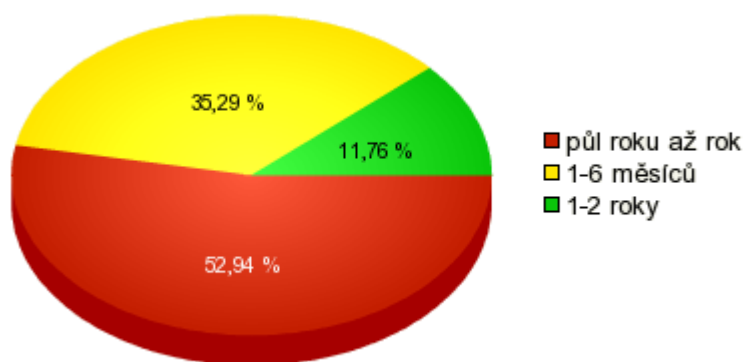
Nejvíce respondenti souhlasili s tím, že po teoretické stránce je škola připravila dokonale. Finance jsou pro ně také velmi důležité při výběru zaměstnání. Většina respondentů je ochotná se stěhovat i do jiného města kvůli lukrativnějšímu zaměstnání a nebrání se možným služebním cestám do zahraničí. Většina respondentů je také spokojena s jazykovou vybaveností ze studií. Tvrdí, že jim k výkonu práce stačí a nemusí navštěvovat jazykové kurzy. Ne mnoho respondentů má obavu ze ztráty zaměstnání a také si nemyslí, že je studium sociální pedagogiky velmi náročné. Nejméně respondentů souhlasilo s výrokem, že je studium plnohodnotně připravilo na jejich práci.

Tabulka 2: Míra souhlasu s výroky

Podotázka	Průměr	Rozptyl
Studium mě dokonale připravilo na práci po teoretické stránce.	3,423	1,167
Finanční ohodnocení je mým hlavním kritériem při výběru zaměstnání.	3,346	0,842
Mé jazykové znalosti ze studií jsou pro mou práci dostačující.	3,269	1,581
Kvůli práci jsem ochotný/á stěhovat se i do jiného města.	3	1,692
Nebráním se možným služebním cestám do zahraničí.	3	1,692
Dle mého názoru je studium sociální pedagogiky velmi náročné.	2,962	1,114
Mám obavu ze ztráty zaměstnání.	2,885	1,102
Studium mě plnohodnotně připravilo na mou práci.	2,769	0,716

19. Jak dlouho nemůžete najít práci?

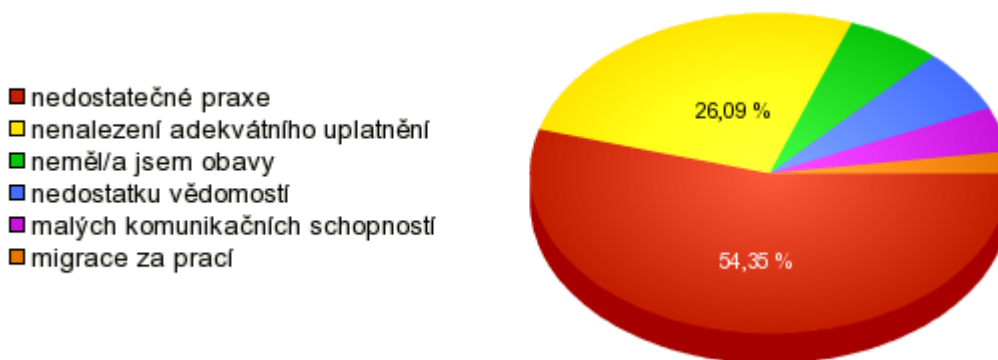
Ze 17 respondentů, kteří odpověděli, že nemají práci, jich 9 hledá práci půl roku až rok. 6 respondentů hledá zaměstnání půl roku a 2 respondenti dokonce nemohou najít práci rok až dva. Hledat práci více jak půl roku může být pro absolventy velmi frustrující, mohou ztrácet naději a propadat depresím. Počet 9 respondentů, kteří hledají práci více jak půl roku je alarmující. Nemít práci v oboru může způsobit u jedince zklamání, ale nemít práci vůbec považují za těžkou životní situaci. Dokonce 2 respondenti odpověděli, že práci nemohou najít více jak rok. Bez podpory rodiny takový člověk nemá šanci se sám o sebe finančně postarat. Mnohdy se takoví lidé cítí bezmocní a v tomhle čase právě nejvíce potřebují rodinu a co nejdříve získat zaměstnání, i když často sahají po méně kvalifikované práci.

Obrázek 16: Doba k nenalezení pracovního uplatnění

20. Čeho jste se při vstupu na trh nejvíc obával/a?

Více jak 50 procent respondentů považuje nedostatečnou praxi za největší obavu při vstupu na trh práce. 12 respondentů se obávalo, že nenajde adekvátní uplatnění. 3 respondenti neměli žádné obavy při vstupu na trh práce, ale další 3 měli strach z nedostatku vědomostí. 2 respondenti se obávali, že mají malé komunikační schopnosti, které jim mohou ztížit vstup na trh práce. Jeden respondent by se nechtěl stěhovat kvůli práci.

Obrázek 17: Obavy při vstupu na trh práce

21. Co byste zařadil/a do studijního plánu, aby Vám to pomohlo najít lepší pracovní uplatnění:

Mnoho respondentů se k tomuto bodu vyjádřilo. Věřím, že to pomůže ke zlepšení studijních podmínek a přinese návrhy ke zlepšení studijního plánu. Respondenti by přivítali více exkurzí a praxí do zařízení, kde by se mohl absolvent uplatnit. Jeden respondent si stěžoval na postavení předmětů. Chtěl by je lépe zařadit do období studia, kdy mají význam. Výborným příkladem je metodologie, která by se měla učit již v prvním

ročníku, kdy jsou po nás požadovány seminární práce a projekty, přitom realita vypadá úplně jinak a metodologie se vyučuje až v letním semestru v druhém ročníku. Také by uvítal více praktických znalostí (právo, zákony) a hlavně aby tyto znalosti předával někdo, kdo byl v praxi a ví, jak to tam vypadá. Hodně odpovědí bylo i vtipných, například by zařadili delší přestávky a pozitivní myšlení. Respondenti požadují více práva, praktické výuky, praktických seminářů, stáží, absolvování kurzů. Praxe se objevovala velmi často, dokonce by respondenti uvítali i více praktických ukázek, jak správně reagovat na různé situace např. formou videoprojekce. Dále by si přáli více odborných předmětů a pozvali by lidi z oboru na přednášky a také by uvítali větší praktické zaměření na sociální práci jako takovou- jak motivovat klienta, jak plánovat, jak psát standardy kvality. Někteří respondenti by přivítali více znalostí zákonů v oblasti sociální práci, tudíž by do studijního plánu zařadili více předmětů týkajících se legislativy. Skvělý nápad měl jeden respondent, který navrhl, že by si studenti vytvořili virtuální neziskové organizace, které by vedli např. jeden rok. Naopak jeden respondent by zrušil celý studijní obor sociální pedagogika.

22. Zde je prostor pro vaše náměty, připomínky, postřehy a osobní názory na problematiku zaměstnanosti absolventů.

I zde se hodně respondentů vyjádřilo. Někteří si myslí, že sehnat práci v sociálních službách je problém z hlediska ekonomické krize, čili nedostatkem financí v sociálních službách. Další mají názor takový, že je rozhodně těžší najít si práci jako absolvent. S tímhle názorem zcela souhlasím, většina organizací chce po novém zaměstnanci praxi, ale kde ji má absolvent sehnat, když jedinou praxi zažil pouze v rámci studia.

Níže jsou přímo citovány některé z názorů respondentů.

„Kdo není líný, je ochoten přiměřeně riskovat, není fixovaný na konkrétní teritorium, a je ochoten podat za nižší finanční ohodnocení vyšší výkon, tak ten se uživí i jako SP. Snad jednou, tedy po výraznějších lobby klíčových skupin, bude i SP uznána jako plnohodnotný, samostatný obor, který se vymaní z pout sociální práce, naváže na kdysi dávno vyhaslou tradici jejího původního poslání, čímž se také zvýší prestiž tohoto oboru, která jde ruku v ruce s finančním ohodnocením a důstojností absolventa SP.“

„Nejlepší věc, kterou může absolvent (nebo i stále student) začít dělat pro uplatnění se, je dobrovolnictví v organizacích v oboru. Sama jsem v organizaci "šéfem" dobrovolníků a kdykoliv hledáme nového zaměstnance, vždycky se obrátím směrem k nim.“

Také velmi zajímavý názor a myslím, že může sloužit jako inspirace některým absolventům. Být dobrovolníkem znamená záslužnou práci a hodně lidem přináší nejen dobrý pocit, ale také jim mohou dobrovolnické organizace nabídnout práci.

„Podoba studia a podoba praxe se dosti odlišují...škola by měla více odrazet potřeby praxe a měla by pro ni studenty více a lépe (praktičtěji) připravit...po necelém roku v praxi mám pocit, že mi toho škola opravdu nedala moc, co bych mohl v té praxi využít... pedagogové často sami nemají dostatečné praktické zkušenosti.“

V tomhle příspěvku opět narážíme na nespokojenost respondentů, co se týká praxe. Opravdu by uvítali více praktických seminářů, ve kterých by si praktické dovednosti osvojili. Také by byli velmi rádi, kdyby tyto předměty učili zkušení lidé z praxe. Již zde bylo navrhováno, aby na půdu ústavu pedagogických věd přicházeli lidé z praxe, kteří by pro studenty sociální pedagogiky přednášeli a přinesli jim spoustu zkušeností ze svojí praxe.

„Zkuste z výsledků své diplomové práce vypracovat projekt, například ohledně praxí. Studenti mají určitý počet hodin, kdy mají být na praxi, školu ale nejspíše nezajímá, kde studenti svoji praxi vykonávají. Myslím, že by pro studenty bylo příhodnější a pro praxi užitečnější, kdyby měla FHS uzavřeny smlouvy s určitými organizacemi apod. Například s úřadem práce nebo neziskovými organizacemi. Myslím, že by se tyto organizace na absolventy obracely samy, pokud by s nimi byly spokojené.“

Hodně mě překvapil tento příspěvek, kdy mi respondent navrhl, abych ze své diplomové práce vypracovala projekt ohledně praxí. Respondent si myslí totiž, že praxe nejsou na našem ústavu dostatečně kontrolovány. Ovšem mýlí se v tom, že školu nezajímá, kde svou praxi vykonává. Nejspíš si ale přeje, aby to ze strany školy bylo více kontrolováno. Upozorňuje na smlouvy s organizacemi, které by mohly praxi umožňovat studentům. Nejspíš neví, že FHS má již uzavřeny smlouvy s určitými organizacemi a troufám si tvrdit, že tato spolupráce funguje velmi dobře.

„Zvýšit mzdy sociálních pracovníků a více si vážit jejich práce. Taky změnit přístup ke klientovi, v mém zařízení je to nějak naopak - sociální pracovník bere veškerou zodpovědnost za život lidí na sebe a vše jim má obstarávat (kde je samostatnost?).“

Poslední příspěvek se zaměřuje na finance a uznání profese sociálního pracovníka. Myslí si, že by problém zaměstnanosti vyřešilo zvýšení mezd sociálních pracovníků, a kdyby si zaměstnavatelé více vážili jejich práce. Také se odkazuje na své zařízení, ve kterém

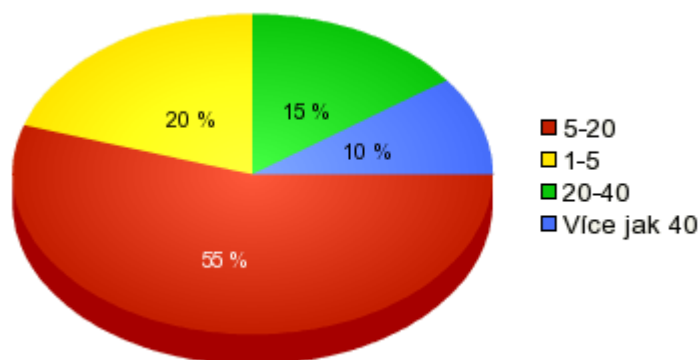
sociální pracovník bere veškerou zodpovědnost za život lidí na sebe a vše klientům obstarává, chybí mu samostatnost klientů. Zajímavý názor, který určitě stojí za zamyšlení. Ano, sociální pracovník má pomáhat klientům, ale není správné, všechno dělat za ně, tak se toho klienti mnoho nenaučí a stavět se na vlastní nohy tak pro ně bude velmi těžké.

8.2 Výsledky výzkumu formou dotazníku pro zaměstnavatele poskytující sociální služby

Údaje získané dotazníkem pro zaměstnavatele jsou pro výzkum nesmírně důležité. Dotazníky vyplňovali lidé, kteří jsou již delší dobu v praxi a vědí, jak to v ní funguje.

1. Kolik máte celkem zaměstnanců v zařízení?

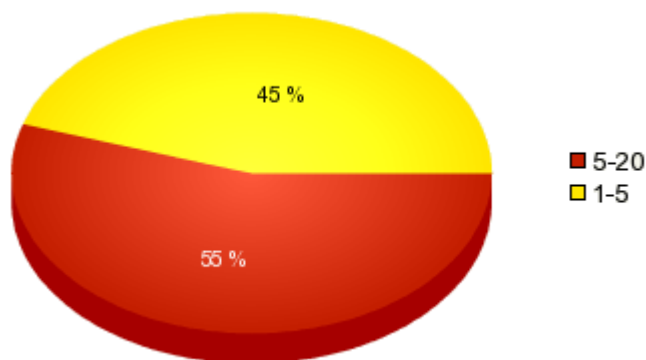
Více jak polovina respondentů uvedla, že má jejich instituce 5 až 20 zaměstnanců. 4 respondenti pracují v malém zařízení čítající 1 až 5 zaměstnanců. 3 respondenti odpověděli, že jejich instituce zaměstnává 20 až 40 pracovníků. Pouze 2 instituce mají více jak 40 zaměstnanců a řadí se mezi velké zařízení.

Obrázek 18: Celkový počet zaměstnanců v zařízení

2. Kolik máte odborných pracovníků z celkového počtu zaměstnanců?

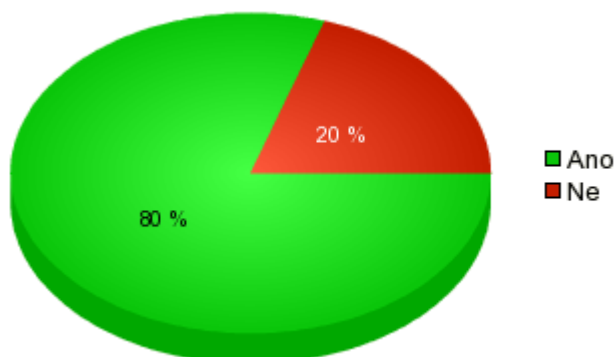
11 respondentů uvedlo, že mají 5 až 20 odborných pracovníků a 9 institucí zaměstnává 1 až 5 odborných zaměstnanců.

Obrázek 19: Celkový počet odborných zaměstnanců v zařízení

3. Pracuje/pracoval u Vás někdy absolvent oboru sociální pedagogika?

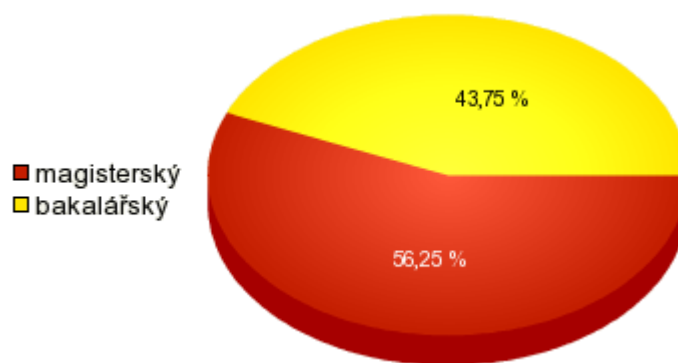
80 procent respondentů uvedlo, že ve svém zařízení zaměstnali či dokonce stále pracuje absolvent oboru sociální pedagogika. Pouze 4 instituce uvedli, že u nich žádný absolvent oboru sociální pedagogika nikdy nepracoval a ani nyní nepracuje. Považují tento výsledek za velmi pozitivní, protože absolvent má šanci se uplatnit a nemusí propadat depresím, že nenajde adekvátní uplatnění. Nyní víme, že instituce sociálních služeb přijímají absolventy oboru sociální pedagogika do svých řad.

Obrázek 20: Absolvent oboru sociální pedagogika jako zaměstnanec zařízení

4. Jaký stupeň vzdělání preferujete při přijímání absolventů?

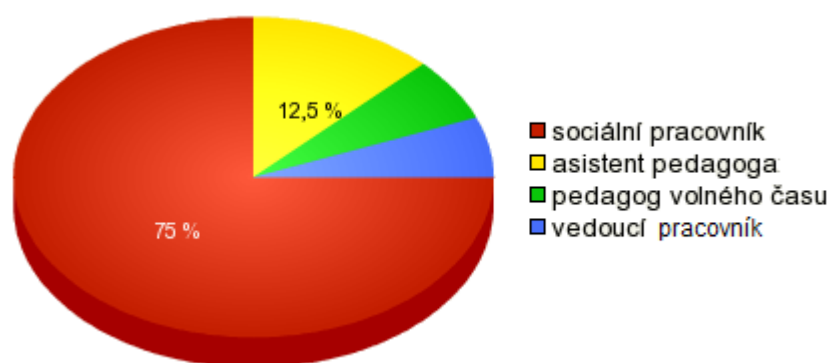
9 institucí dává při přijímání svých nových zaměstnanců přednost absolventovi magisterského studia. 7 institucí naopak při přijímacím pohovoru dává větší přednost bakalářů. 4 respondenti se v této otázce nevyjádřili, ale své počínání vysvětlili úplně na konci dotazníku, kdy měli uvést své názory na danou problematiku. Zde vysvětlili, že nelze říct, komu dávají přednost, protože vždy se zaměřují přímo na konkrétního uchazeče a jeho dovednosti, znalosti. Pokud bude absolvent bakalářského stupně vyhovovat jejich podmínkám, nebrání se jeho přijetí.

Obrázek 21: Preference stupně vzdělání

5. Jakou pozici absolvent vykonával?

12 respondentů zaměstnalo absolventa sociální pedagogiky jako sociálního pracovníka, 2 respondenti uvedli, že v jejich zařízení pracoval absolvent jako asistent pedagoga. Jako další pracovní pozice pro absolventy se objevil pedagog volného času. Jeden respondent uvedl, že v jeho zařízení pracuje absolvent oboru sociální pedagog jako vedoucí i sociální pracovník.

Obrázek 22: Pracovní pozice absolventa

6. Z jakých důvodů není možné přijmout absolventa oboru sociální pedagogika?

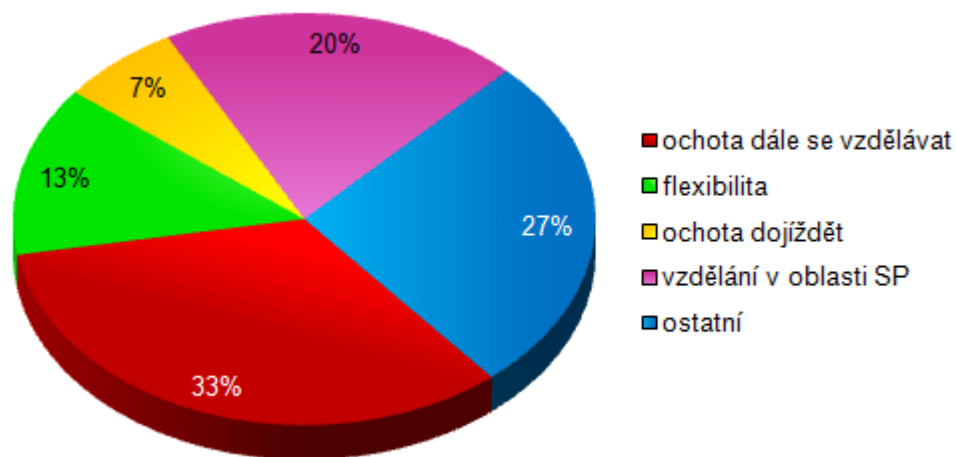
Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří odpověděli na otázku č. 5 ne, že u nich absolvent oboru sociální pedagogika nepracuje ani nikdy nepracoval. 3 respondenti uvedli, že nemají adekvátní pracovní místo pro absolventa oboru sociální pedagogika. Jedna instituce požaduje na pracovní místo absolvování jiného oboru. Další instituce uvedla, že u nich žádný absolvent o místo nepožádal. Zde je třeba uvést, že absolventi se nesmí bát a musí zkoušet oslovovat instituce, i přesto, že daná instituce nepodala inzerát.

Obrázek 23: Důvody nemožnosti přijetí absolventa oboru sociální pedagogika

7. Jaké důvody vás vedly k přijetí absolventa oboru sociální pedagogika?

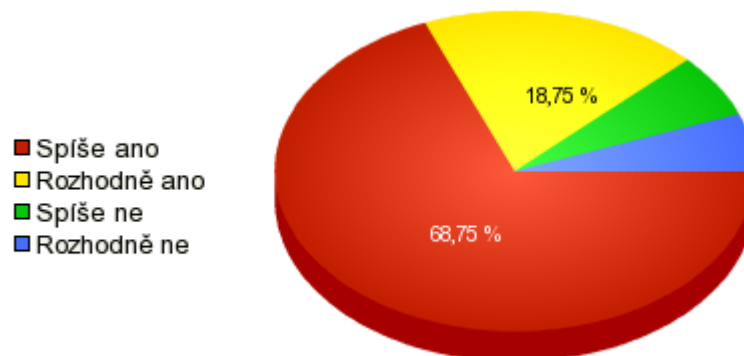
5 respondentů uvedlo, že přijali absolventa oboru sociální pedagogika z důvodu jeho angažovanosti v dalším vzdělávání. Tito absolventi byli ochotni i nadále se po studiu v praxi vzdělávat. 2 respondentům imponovala flexibilita absolventů. Další důvody byly rozdílné, tudíž každá instituce dopsala do vlastní odpovědi svůj názor. Jedna instituce zastává názor, že přijala absolventa díky jeho dobrému dojízdní do práce, v případě potřeba by totiž mohl velmi rychle přijít do práce oproti jiným uchazečům. Další ocenily konkrétní kvality uchazeče. Jedna instituce odpověděla, že se jednalo o nejlepší uchazeče. Další institucí se líbilo absolventovo vzdělání v oblasti sociální pedagogiky. Dalším institucím stačilo, že uchazeč splňuje podmínky zákona č. 108/2006 Sb. Respondent dal také přednost osobnímu dojmu a tudíž osobnostním předpokladům uchazeče. Jedna instituce ocenila i originalitu nápadů.

Obrázek 24: Důvody k přijetí absolventa oboru sociální pedagogika

8. Přinesl absolvent nějaké nové nápady či poznatky, které pozitivně ovlivnily chod Vašeho zařízení?

11 respondentů odpovědělo, že spíše ano. 3 si dokonce myslí, že rozhodně ano. Myslím si, že je to velmi dobře, že se absolventi snaží přinést něco nového do instituce, skvěle potom funguje spolupráce mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. Jedna instituce si myslí, že absolvent rozhodně nic nového nepřinesl a další zastává názor, že možná sice něco přinesl, ale rozhodně to nebylo nijak převratné.

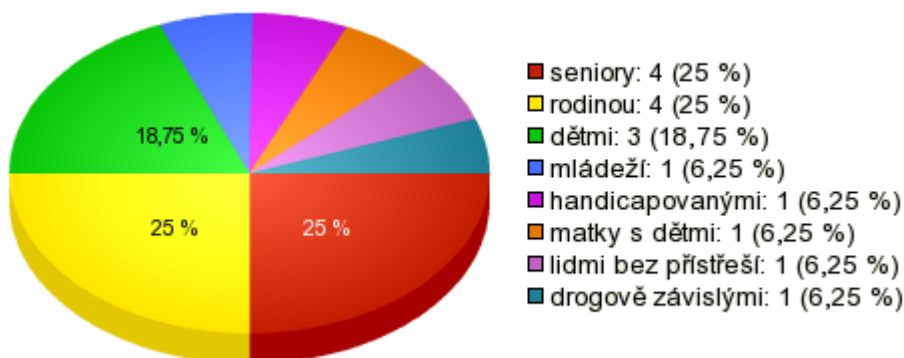

Obrázek 25: Nápady či poznatky od absolventa

9. S jakou cílovou skupinou pracuje ve Vašem zařízení absolvent oboru sociální pedagogika?

4 respondenti uvedli, že absolvent pracuje v jejich zařízení se seniory. Další 4 instituce uvedli, že jejich hlavní práce spočívá v práci s rodinou. 3 respondenti odpověděli na tuto otázku tak, že absolvent u nich pracuje s dětmi. Další odpovědi byli pokaždé jiné.

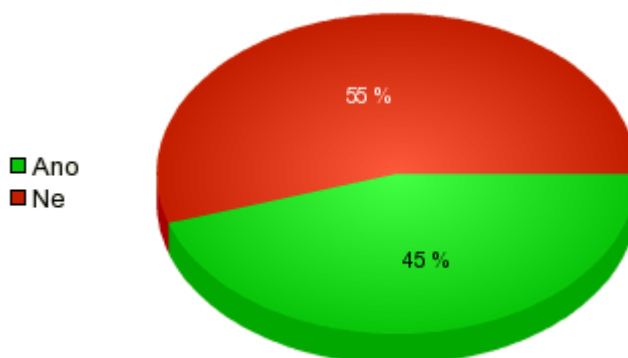
Každá instituce se zaměřuje na jinou oblast klientů. Jedná se o mládež, handicapované, matky s dětmi, lidmi bez přístřeší a drogově závislé.

Obrázek 26: Cílová skupina

10. Je u Vás v zařízení možné do budoucna vytvářet nová odborná pracovní místa, kde by se uplatnil absolvent oboru sociální pedagogika?

Bohužel 11 respondentů odpovědělo, že nejsou schopni v budoucnu vytvořit nová odborná pracovní místa pro absolventy oboru sociální pedagogika. V 9- ti institucích to ale možné bude, což dává naději dalším absolventům, aby se mohli uplatnit v oboru.

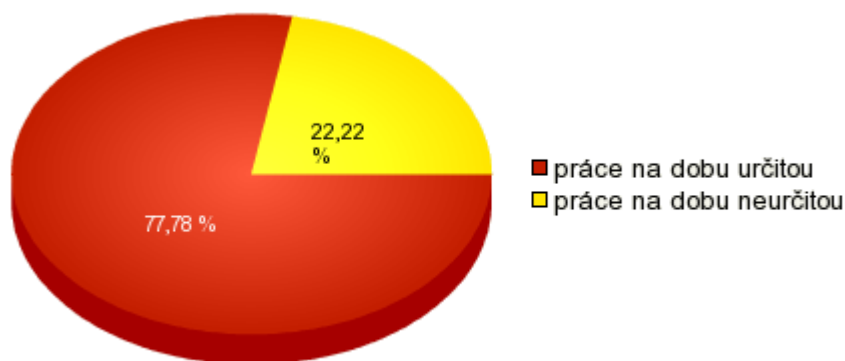

Obrázek 27: Nová odborná pracovní místa

11. O jaký typ úvazku by se jednalo?

Zde mě odpověď nepřekvapuje, protože 7 respondentů odpovědělo, že by se jednalo o práci na dobu určitou, kterou nyní většinou dávají zaměstnavatelé. Ve dvou případech by se ovšem jednalo o práci na dobu neurčitou, což zaručuje práci absolventům na hodně dlouho, pokud neporuší zásadním způsobem pracovní řád. Poté by mohli být ekonomicky nezávislí na někom jiném.

Obrázek 28: Typ úvazku

12. Co brání vytváření nových pracovních míst, na kterých by se mohli uplatnit absolventi oboru sociální pedagogika?

Zde měli respondenti napsat vlastní odpověď. Většinou odpovídání, že nemohou vytvořit nová odborná pracovní místa z důvodu malé kapacity zařízení. Dalším důvod zněl, že mají již obsazenou kapacitu úvazků, pro provoz již nepotřebují nové pracovní místo. Jedno zařízení tvrdí, že pro obor sociální pedagogika nemá uplatnění. Další zařízení je limitováno, co se týká mezd, tudíž již nemohou přijmout dalšího pracovníka. Dalším důvodem jsou plné stavy, kdy volná místa nastávají pouze při odchodu současných zaměstnanců. Jeden respondent uvedl, že ze tří zaměstnanců u nich pracují dva absolventi bakalářského studia oboru sociální pedagogika, kteří nyní studují magisterský stupeň, a jedna pracovnice studuje sociální pedagogiku bakalářský stupeň.

13. V čem vidíte největší nevýhody absolventa oboru sociální pedagogika?

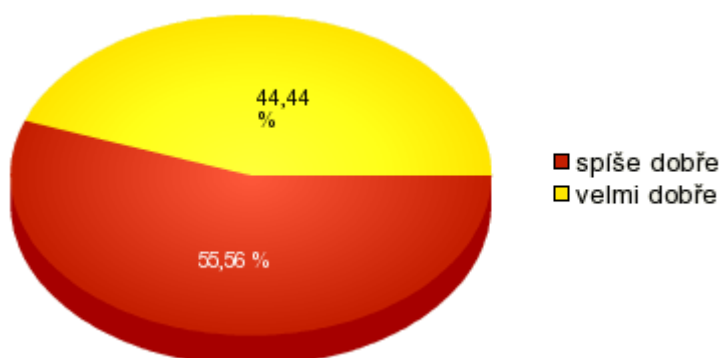
6 respondentů vidí největší nevýhodu absolventa v nedostatku praxe. Co se týká praxe, tak stejný názor měli jako zaměstnavatelé i absolventi, tudíž nevýhodu nedostatku praxe vnímají obě strany. 2 instituce si myslí, že absolventi očekávají vysoké finanční ohodnocení za svou práci. Jedna instituce tvrdí, že absolvent sociální pedagogiky není dostatečně specializován pro výkon profese ve školství a v tom vidí jeho velkou nevýhodu.

Obrázek 29: Nevýhody absolventa oboru

14. Jak hodnotíte schopnost zapojení absolventa do pracovního poměru? (rychlost adaptace, pochopení problematiky)

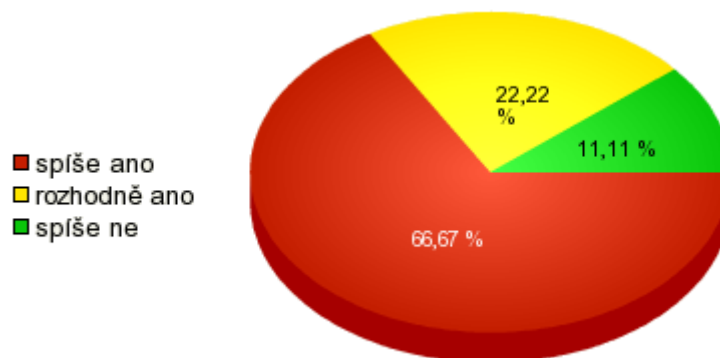
5 respondentů hodnotí schopnost zapojení absolventa do pracovního poměru jako spíše dobře. Naopak 4 respondenti vnímají tuto schopnost jako velmi dobře. Zde vidíme, že absolventi oboru sociální pedagogika jsou schopni se dobře adaptovat do pracovního poměru a nečiní jim to skoro žádné problémy.

Obrázek 30: Schopnost zapojení absolventa do pracovního poměru

15. Hodnotíte připravenost absolventa sociální pedagogiky pro výkon povolání kladně?

6 respondentů odpovědělo, že hodnotí připravenost absolventa sociální pedagogiky spíše kladně. 2 respondenti si myslí, že absolvent sociální pedagogiky je velmi dobře připraven pro výkon povolání. A jeden respondent si myslí, že sociální pedagog není zcela připraven pro výkon povolání. Většina zaměstnavatelů si myslí, že absolvent sociální pedagogiky je připraven naskočit do pracovního poměru dobře. Jedná se o dobrou vizitku tohoto oboru, kdy pedagogové jsou schopni připravit studenta pro výkon povolání.

Obrázek 31: Připravenost absolventa pro výkon povolání

16. Považujete za důležité, aby se absolvent nadále vzdělával i v práci?

Zde se všech 9 respondentů shodlo, že je velmi důležité, aby se absolvent i nadále vzdělával v práci.

17. Do jaké míry zohledňujete následující kritéria při přijímání nových zaměstnanců:

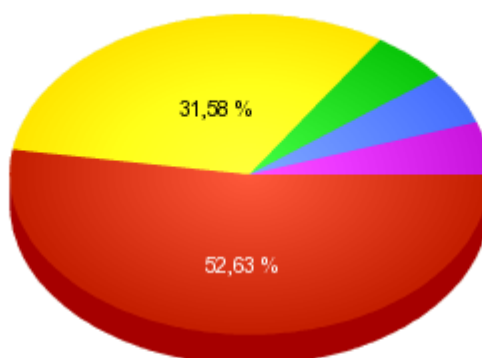
Respondenti měli na výběr několik kritérií. Začneme od toho kritéria, které považují za nejdůležitější. Nejvíce zohledňují při přijímání nových zaměstnanců aktivní přístup uchazeče. Dále se zaměřují na již několikrát zmiňovanou praxi a zajímá je, jak dlouho pracovali v oboru. Hned poté následuje opět praxe, ale tentokrát se zajímají o celkovou dobu praxe, nejen v oboru, ale jak dlouho jsou již aktivní na trhu práce. Poté se nejvíce zaměřují na individuální charakteristiky jedince, jeho osobní prezentace na pohovoru a také si všímají jeho povahových vlastností. Až po praxi se ptají na vzdělání čili vystudovaný obor. Když jsou u toho oboru, zajímají zde, zda absolvent absolvoval v průběhu studia nějakou stáž či se věnoval dobrovolnictví. Stupeň studia je až tolik nezajímá. A na posledním místě se umístila prestiž dané školy, tudíž zaměstnavatelé se neohlížejí na prestiž dané školy při výběru svých nových zaměstnanců.

Tabulka 3: Kritéria při přijímání nových zaměstnanců

Podotázka	Průměr	Rozptyl
Aktivní přístup uchazeče.	3,889	2,543
Praxe- délka praxe v oboru	3,778	1,284
Individuální charakteristiky jedince- jeho osobní prezentace na pohovoru, povahové vlastnosti	3,556	2,025
Praxe- délka uplatnění na trhu práce	3,556	0,914
Vzdělání- vystudovaný obor	2,889	2,099
Praxe v průběhu studia- dobrovolnictví, stáže	2,625	1,234
Vzdělání- stupeň studia	2,333	0,444
Vzdělání- prestiž dané školy	2,222	0,617

18. Jaké jste měli povědomí o oboru Sociální pedagogika UTB ve Zlíně před vyplněním tohoto dotazníku?

10 respondentů uvedlo, že má povědomí o oboru sociální pedagogika. 6 respondentů odpovědělo, že znají tenhle obor a dokonce ho studují či už vystudovali. Jeden respondent obor zná, ale nezajímá se o něho. Další uvádí, že tenhle obor zná, ale že studoval jiný obor v programu specializace v pedagogice na UTB. Další respondent zná tenhle obor, dokonce ho má vystudovaný, ale jinde. Ve Zlíně v té době ještě nebyl otevřený. Všichni respondenti znají obor sociální pedagogika.

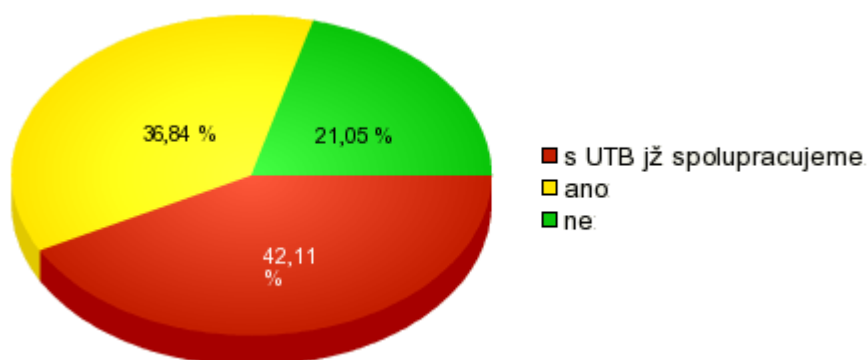

- Mám povědomí o tomhle oboru
- Znám tenhle obor. Studuji/studoval/a jsem ho
- Znám tenhle obor, ale nezajímám se o něho
- Znám tenhle obor. Studovala jsem jiný obor v programu specializace v pedagogice na UTB
- Znám tenhle obor, vím, že se dá studovat i na UTB, ale osobně jsem ho studovala jinde (nebyl ještě ve Zlíně otevřený)

Obrázek 32: Povědomí o oboru sociální pedagogika

19. Byla by pro Vaše zařízení přínosná spolupráce s UTB? (exkurze, dobrovolnictví, stáže)

8 respondentů uvedlo, že již s UTB spolupracují. 7 respondentů by přivítalo spolupráci s univerzitou. Bohužel 4 respondenti odpovídají, že by pro ně spolupráce s UTB přínosná nebyla. Otázkou zůstává, z jakého důvodu by pro ně spolupráce přínosná nebyla.

Obrázek 33: Spolupráce zařízení s UTB

20. Zde je prostor pro vaše komentáře, názory a postřehy. Můžete se vyjádřit k dotazníku, ale také k oboru sociální pedagogika či k UTB ve Zlíně.

Někteří respondenti toho využili a vyjádřili se k oboru sociální pedagogika i k absolventům tohoto oboru. Uvedu zde citace.

„Absolventi oboru sociální pedagogika nesplňují kvalifikační předpoklady pro výkon pedagoga ve školství. Mohou pracovat pouze na pozici asistenta pedagoga. U mnohých je to škoda, jsou školou docela dobře připraveni. Otázkou jejich uplatnění na pozici pedagoga ve speciálním školství, by se mělo MŠMT zabývat“.

Zajímavý názor, kdy respondent by rád absolventy sociální pedagogiky zaměstnal ve školství nejen jako asistenty pedagogů, ale bohužel mu to zákon neumožňuje. Rád by takové jedince zaměstnal ve speciální škole, protože si myslí, že jsou školou docela dobře připraveni.

„Kromě výše popisovaných pracovníků v současné době v našem zařízení vykonávají dlouhodobou stáž dvě studentky UTB a s jejich odbornou přípravou i přístupem jsem velmi spokojen“.

Co více dodat k tak krásnému komentáři. Respondent chválí dvě studentky UTB, které v jeho zařízení vykonávají dlouhodobou stáž. Je s nimi velice spokojen a odkazuje to na pedagogy, kteří připravují velmi dobře studenty na práci.

Jeden respondent si myslí, že by každý rok nemělo absolvovat tolik studentů, ale spíše by se škola měla zaměřit na kvalitnější výuku a více je připravit na výkon povolání, jak vyplývá z jeho názoru: „Zdá se mi, že kvantita absolventů je výraznější než jejich kvalita.“

8.3 Analýza dat

„Hledání prvního zaměstnání po ukončení studia připomíná běh na dlouhou trať. Pokud absolvent již během studia nepracoval brigádně ve společnosti, která mu nabídne po maturitě na střední škole či promoci na vysoké škole vysoké stálé místo, je nucen hledat a odpovídat na množství inzerátů v médiích a absolvovat řadu pohovorů ve vybraných společnostech. Lidé, kteří hledají práci, musí najít a vyhodnotit informace o volných pracovních místech. Tento proces vyhledávání může být uskutečněn mnoha způsoby, jako je například přihlášením se na úřadech práce, vyptáváním se přátel a příbuzných nebo čtením inzerátů nabízejících práci. Ať už je metoda jakákoliv, vždy je nákladná na čas a zdroje. Zatímco zdroje jsou většinou přímé finanční náklady, díky času strávenému hledáním přichází člověk o možnosti věnovat se jiným činnostem (Zelenka, 2008)“.

Pro svou analýzu dat jsem také prohlížela množství inzerátů a pracovních nabídek na nejnámějších elektronických pracovních portálech. Jelikož většina studentů oboru

sociální pedagogika je z blízkého okolí, zkoumala jsem pracovní nabídky tří krajů, a sice Zlínského, Olomouckého a Jihomoravského. Z pracovních portálů jsem si potom vybrala www.prace.cz, www.spravnykrok.cz, www.mpsv.cz a www.jobs.cz. Zjišťovala jsem počet pracovních pozic ze sféry sociálních služeb. V některých případech požadovali jenom středoškolské vzdělání, i tyto pozice jsem zahrnula do svého výzkumu, protože ne každý vysokoškolák nalezne adekvátní pracovní uplatnění a musí někdy sáhnout i po pracovní pozici, která nedopovídá jeho kvalifikaci. Dalším bodem analýzy bylo zjistit výši platového ohodnocení, jak pro středoškolsky vzdělané sociální pracovníky, tak samozřejmě i pro vysokoškoláky.

Tabulky nás informují o počtu pracovních pozic na nejznámějších elektronických pracovních portálech. Zkoumala jsem tři kraje z důvodu největšího počtu absolventů sociální pedagogiky právě z těchto krajů. Pro srovnání jsem uvedla i pozice, u kterých stačí zaměstnavatelům ukončené středoškolské vzdělání. Komentovat ovšem budu pouze pozice pro vysokoškolské absolventy, které nás zajímají nejvíc. Nejvíce pracovních pozic nabízí Jihomoravský kraj, poté následuje kraj Olomoucký a nejméně pracovních příležitostí v oblasti sociálních služeb nalezneme v kraji Zlínském. Co se týká portálů tak nejvíce pracovních pozic uvádí portál www.prace.cz. Portál [jobs.cz](http://www.jobs.cz) většinou neuvádí platové ohodnocení budoucích zaměstnanců, tudíž zájemce o práci nemá vůbec přehled o platovém rozmezí dané pozice. Pro lepší vysvětlení ještě každou tabulku okomentuju, abychom měli ucelené informace o každém kraji.

Cílem této analýzy bylo zjistit, kolik pracovních pozic momentálně pracovní trh nabízí pro sociální pracovníky a také za jakých platových podmínek, protože z dotazníkového šetření jsme získali informaci, že finanční ohodnocení je velkým kritériem při výběru zaměstnání absolventa.

Tabulka 4: Pracovní příležitosti – Zlínský kraj (k 5. 4. 2014)

Portál pracovních příležitostí	SŠ vzdělání	VŠ vzdělání	Ø Plat SŠ [tis. Kč]	Ø Plat VŠ [tis. Kč]
www.prace.cz	0	4	-	13,30
www.spravnykrok.cz	1	1	10,00	15,00
www.mpsv.cz	1	2	12,00	17,50
www.jobs.cz	0	0	-	-
Celkem:	2	7	11,00	15,27

Ve Zlínském kraji nabízí nejvíce pracovních míst pro sociální pracovníky portál www.prace.cz. Více pracovních míst kraj nabízí pro vysokoškolsky vzdělané absolventy a také finanční ohodnocení tomu odpovídá, kdy platy vysokoškoláků jsou vždy vyšší než platy středoškoláků, i když ne o mnoho. V případě Zlínského kraje je průměrný plat vysokoškoláků o čtyři tisíce vyšší než plat středoškoláků. Portál www.jobs.cz bohužel nenabízí v tomhle oboru žádnou pracovní pozici.

Tabulka 5: Pracovní příležitosti – Jihomoravský kraj (k 5. 4. 2014)

Portál pracovních příležitostí	SŠ vzdělání	VŠ vzdělání	Ø Plat SŠ [tis. Kč]	Ø Plat VŠ [tis. Kč]
www.prace.cz	5	8	10,25	14,70
www.spravnykrok.cz	1	6	12,00	13,20
www.mpsv.cz	2	4	15,00	15,50
www.jobs.cz	5	3	X	X
Celkem:	13	21	12,42	14,47

Jihomoravský kraj nabízí nejvíce pracovních pozic ze všech krajů. I zde jich opět nejvíce nabízí portál www.prace.cz. Ovšem nejvyšší platové podmínky nabízí pracovní pozice na portálu www.mpsv.cz. Portál www.jobs.cz vůbec neuvádí platové podmínky u nabízených pozic a to jich uvádí osm, nejvíce po portálu www.prace.cz. Zajímavé na Jihomoravském kraji je, že rozdíl ve finančním ohodnocení pro absolventy středoškolsky vzdělaných a absolventy vysokých škol jsou pouhé dva tisíce.

Tabulka 6: Pracovní příležitosti – Olomoucký kraj (k 5. 4. 2014)

Portál pracovních příležitostí	SŠ vzdělání	VŠ vzdělání	Ø Plat SŠ [tis. Kč]	Ø Plat VŠ [tis. Kč]
www.prace.cz	2	5	9,90	13,83
www.spravnykrok.cz	1	4	11,30	13,38
www.mpsv.cz	2	1	14,00	13,50
www.jobs.cz	0	2	-	X
Celkem:	5	12	11,73	13,57

Portál www.prace.cz vítězí i v kraji Olomouckém. I zde nabízí tenhle portál nejvíce pracovních míst. Portál www.jobs.cz opět neuvádí na svých stránkách platové ohodnocení u inzerátů a také nabízí nejméně pracovních míst. V Olomouckém kraji také nejsou velké finanční rozdíly mezi pracovními pozicemi pro středoškolsky vzdělané uchazeče a vysokoškolsky vzdělané uchazeče. Průměrný plat středoškoláka je 11,73 tisíc a pro vysokoškoláka pouze o necelé dva tisíce vyšší.

Tabulka 7: Pracovní příležitosti – srovnání krajů (k 5. 4. 2014)

Kraj	SŠ vzdělání	VŠ vzdělání	Ø Plat SŠ [tis. Kč]	Ø Plat VŠ [tis. Kč]
Zlínský	2	7	11,00	15,27
Olomoucký	5	12	11,73	13,57
Jihomoravský	13	21	12,42	14,47
Celkem:	20	40	11,72	14,44

Tahle tabulka nám rekapituluje, co jsme získali analýzou dat. Nejvíce pracovních pozic zcela logicky jak pro vysokoškolsky vzdělané, tak pro středoškolsky vzdělané jedince nabízí Jihomoravský kraj. Ovšem největším překvapením zůstává, že nejlepší finanční ohodnocení nabízí Zlínský kraj, ovšem co se týká pracovních pozic pro vysokoškolsky vzdělané jedince. Pozice, na které stačí uchazeči střední škola, jsou nejlépe finančně ohodnocené v kraji Jihomoravském. Nejméně pracovních pozic nabízí Zlínský kraj, ale jak už jsme uvedli, tak pro vysokoškoláky zase nabízí ze všech krajů nejlepší platové ohodnocení. Pracovní pozice pro vysokoškolsky vzdělané jedince jsou v průměru o necelé tři tisíce lépe zaplacené než pro pracovní pozice, kde stačí mít ukončené

středoškolské vzdělání. Pracovních pozic pro vysokoškoláky nabízí portály dvakrát tolik než pro středoškoláky.

9 SHRNUÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

V této kapitole si zrekapitulujeme výsledky výzkumu obou dotazníků. Činíme tak pro lepší přehlednost pochopení problému zaměstnanosti absolventů.

9.1 Shrnutí výsledku dotazníku pro zaměstnavatele

Dotazník potvrdil, že studium sociální pedagogiky je především ženskou záležitostí. Dotazník vyplňovali především absolventi bakalářského studia. Obor sociální pedagogika většina respondentů začala studovat ze zajímavosti. Většina respondentů si hledala práci v místě bydliště. Většina absolventů se po skončení studia vrátila do místa bydliště, pouze jedenáct procent respondentů si hledalo práci i v místě, kde studovali, tudíž by byli ochotni zůstat bydlet v místě studia kvůli práci. Většina respondentů si myslí, že najít si práci v oboru je s menšími obtížemi možné. Vypovídá to o tom, že sice měli menší problémy s nalezením pracovního místa, ale nakonec se jim to podařilo. Následně 69% dotázaných se domnívá, že nejlepší je začít si hledat práci ještě během studií, proto nenechávají nic náhodě a ještě před absolvováním studia se už po pracovním místě poohlížejí. Osmdesát procent respondentů se obává, že zaměstnavatelé nepřijímají absolventy kvůli jejich nedostatečné praxi. Ukázalo se, že se absolventi obávají právem, protože zaměstnavatele hned po aktivním přístupu uchazeče, zajímá délka jeho praxe. Respondenti vedli, že naopak podle nich zaměstnavatelé nejvíce ocení jejich flexibilitu. Nejsou vázáni ještě žádnými velkými závazky, jsou ochotni cestovat a i nadále se vzdělávat. 76 % dotázaných respondentů odpovědělo na otázku, zda jsou zaměstnaní, že ano. Z toho 47% respondentů pracuje v oboru sociální pedagogika. Bohužel ne všichni dostanou příležitost pracovat v oboru. Myslím si, že je to velká škoda a otázkou zůstává, jak tuto situaci zlepšit. Bohužel, i když by některé instituce chtěli přijmout další absolventy do svých řad, mnoho důvodů jim to nedovoluje, ať už je to kapacita zařízení či mzdové limity. Ostatní respondenti nepracující v oboru sociální pedagogika poté sáhnou pro ně po méně kvalifikované práci, jenom aby si udrželi status zaměstnaného a nemuseli se spoléhat na rodinu či přátelé. Chtějí se osamostatnit, leč bohužel nemají svou vysněnou práci. Celých sto procent respondentů, kteří pracují v oboru, mají svou práci rádi. Ukazuje nám to, že práce sociálního pracovníka je velmi záslužná a také velmi naplňující. Nejen, že pomáhají klientům v jejich tíživé situaci, ale právě tyto pracovníci pomáhají i sami sobě. Ovšem musí zde nastoupit duševní hygiena, bez ní by žádný sociální pracovník k pocitu uspokojenosti ze své práce nedospěl. Respondenti pracující v oboru pracují s mnoha

cílovými skupinami. Nejvíce respondentů pracuje se seniory, handicapovanými, mládeží, rodinou, lidmi bez přístřeší, drogově závislími. Mezi méně zmiňované skupiny patří duševně nemocní, děti, snoubenci manželské páry a ženy s těžkou životní situací. Jak vidíme pole působnosti sociálního pracovníka je opravdu široké, záleží na každém, kterým směrem by se chtěl ubírat. Většina absolventů, kteří pracují, již měli možnost využít své vědomosti v praxi. Z uvedených znalostí a dovedností, které měli možnost využít v praxi, jmenujme kyberšikanu, bossing, zkušenosti z praxe v rámci studia, znalost zákonů, didaktické postupy při programech pro děti a mládež, vedení rozhovoru, práce s problémovými klienty, duševní hygienu, poradenství, komunikaci, teoretické znalosti a metody práce. Jak můžeme vidět, je toho opravdu hodně, co si ze studia absolventi odnesli. Nejen, že si toho spoustu odnesli, ale dokonce to již v praxi uplatnili, což je velmi cenné a pedagogové můžou být na sebe hrdí, že takhle dobře připravili studenty na práci. Nejvíce se respondenti, kteří pracují, obávali při vstupu na trh nedostatečné praxe. Devatenáct respondentů dokonce nemělo žádné obavy při vstupu na trh práce. Praxe se v dotaznících hodně opakuje, dotýká se nejen absolventů, ale také zaměstnavatelů, které z logických důvodů také praxe zajímá, i když ví, že absolvent zatím moc praxe nezískal. Při pohovorech se ovšem často ptají na praxi během studia. Absolventi si myslí, že je škola nejvíce připravila po té teoretické stránce. Rádi by to změnili a zařadili do studijního plánu více praktických seminářů. Také si pochvalují své komunikační schopnosti, které škola zlepšila díky prezentacím, které studenti museli sami dovykládat. Jednak si osvojili odborné téma, ale hlavně dokázali o odborném tématu sami hovořit. Co se týká znalosti cizích jazyků, taky jsou velmi spokojeni s jejich výukou na univerzitě. Nejvíce v dotazníku respondenti souhlasili s výrokem, že je studium dokonale připravilo na práci po té teoretické stránce. Opět vidíme, že studenti odpovídali upřímně, protože i v téhle otázce, tvrdí, že po teoretické stránce je škola připravila výborně, ale chybí jim ta praktická stránka. Bohužel nezaměstnaní absolventi nemůžou najít práci už půl roku, někteří dokonce více jak rok. Absolventi by rádi zařadili do studijního plánu více praxe či exkurzí. Dále by uvítali lepší zařazení stávajících předmětů. Některé předměty, které se vyučují ve druhém ročníku, by rádi absolvovali již v prvním. Důvodem je lepší pochopení dalších předmětů, které vycházejí ze stěžejního předmětu, který je ovšem vyučován až v druhém ročníku např. metodologie. Již jsem zde zmínila, že by respondenti přivítali nejen více praxe, ale i odborných předmětů. Praxe se v odpovědích opravdu objevovala velmi často. Myslím si, že kdyby obor sociální pedagogika obsahoval více praktických seminářů,

ukázek a dovedností nejen, že by se toho studenti více naučili, ale hlavně by byli jistější při ucházení se o pracovní místo. Velice by uvítali, kdyby na univerzitní půdě častěji chodili přednášet lidé z praxe. Studenti si váží takových lidí a hodně si z jejich přednášek odnášejí. Absolventi měli i takový nápad, že by si vytvořili virtuální neziskovou organizaci a rok by ji vedli, starali by se o jejich klienty a zaměstnance. Velmi zajímavý nápad a myslím si, že kdyby se do něho pustili studenti s pomocí pedagogů, byl by i realizovatelný.

9.2 Shrnutí výsledků dotazníku pro absolventy

Většinou dotazník vyplňovali menší instituce, které mají mezi pěti až dvaceti zaměstnanci. Většina těchto firem má i stejný počet odborných zaměstnanců. Osmdesát procent institucí odpovědělo, že zaměstnávají absolventy oboru sociální pedagogiky. Myslím si, že toto procento je úžasné pro absolventy oboru sociální pedagogiky a dává jim naději pro nauzeí práce v oboru. Ovšem při přijímání nových zaměstnanců dávají instituce přednost těm, kteří mají vystudovaný magisterský stupeň vzdělání. Nejčastěji takový absolvent pracoval jako sociální pracovník, ovšem absolvent se může v zařízeních uplatnit i jako asistent pedagoga či pedagog volného času. Ostatní instituce uvedly, že nemohou přijmout absolventa oboru sociální pedagogiky, protože pro něho nemají adekvátní uplatnění či na pracovní místo požadují absolventa jiného oboru. Naopak důvodů, díky kterým zaměstnavatelé přijímají absolventy je spousta. Především jim imponuje ochota absolventa dále se vzdělávat, také ocení jeho flexibilitu, dané vzdělání. Zajímají se také o konkrétní kvality daného uchazeče. Zaměstnavatelé dávají často na první dojem a originalitu nápadů uchazečů. Většina zaměstnavatelů uvádí, že absolvent přinesl nějaké nové poznatky či nápady, které pozitivně ovlivnily chod zařízení. Absolvent oboru sociální skupiny může pracovat s mnoha cílovými skupinami jako například se seniory, rodinou, mládeží, handicapovanými, lidmi bez přístřeší a drogově závislými. Více jak polovina institucí odpověděla, že bohužel u nich není možné do budoucna vytvářet nová pracovní místa pro absolventy oboru sociální pedagogiky. Ti, kteří uvedli, že je možné u nich vytvářet do budoucna nová pracovní místa, zároveň tvrdí, že by se jednalo pouze o práci na dobu určitou. Pouze dvě instituce jsou schopné vytvořit pro absolventy pracovní místo na dobu neurčitou. Většina institucí ani nemůže vytvořit nové pracovní místo pro absolventy oboru sociální pedagogika z důvodu malé kapacity zařízení či mzdové limity. Instituce vidí největší nevýhodu absolventa v nedostatku praxe. Co se ovšem týká zapojení absolventa do pracovního poměru, tak ho hodnotí velmi kladně. Zaměstnavatelé považují za důležité,

aby se i nadále v pracovním poměru absolvent vzdělával. Překvapující odpovědí pro výzkum bylo, že zaměstnavatelé dávají přednost aktivnímu přístupu uchazeče před praxí. Nejdříve se zajímají o aktivní přístup uchazeče, jeho angažovanosti, individuální charakteristiky jedince a až potom o praxi. Zaměstnavatelé již mají povědomí o oboru sociální pedagogika na FHS UTB ve Zlíně. Někteří ho mají již vystudovaný, pouze jeden respondent uvedl, že se o daný obor nezajímá, ale zná ho. Většina respondentů již s UTB spolupracuje.

9.3 Diskuze a doporučení pro praxi

Největší problém v uplatnění absolventů vidím v nedostatku jejich praxe. Sami absolventi by uplatnili více praxe. To zahrnuje samozřejmě nejen více praxe v institucích, ale také v zavedení více praktických seminářů, které by samozřejmě vedli pedagogové, kteří se v praxi sami pohybovali. S tím souvisí zavedení odborných předmětů. Někteří absolventi by dokonce uvítali více předmětů, ve kterých by se více dozvěděli o legislativě. Také by bylo přínosné, kdyby fakulta pořádala více přednášek, které by vedli lidé z praxe. Z těchto přednášek si studenti odnášejí nejvíce, protože zaujatě poslouchají lidi z praxe, velmi je zajímají zkušenosti lidí z praxe. Nedostatek praxe na fakultě ovlivňuje absolventy při přijímacích pohovorech. Kdyby se zavedlo více praktických seminářů a studenti by museli absolvovat více praxe, měli by oproti jiným uchazečům náskok a více sebevědomí.

Dále by absolventi uvedli lepší zařazení stávajících předmětů do učebního plánu. Uvedla bych zde příklad jednoho předmětu a tj. Metodologie společenských věd. Tento předmět je zařazen do druhého ročníku, ale studenti by ho uvítali již v prvním ročníku. Studenti mají za úkol psát různé seminární práce, projekty a tak by tento předmět uvítali již v prvním ročníku bakalářského studia.

Jeden respondent uvedl, že by si studenti mohli vytvořit svou imaginární virtuální neziskovou organizaci, kterou by v rámci dvou semestrů spravovali a řídili. Tenhle nápad by byl dobře realizovatelný ve spolupráci s institucemi a pedagogy. Studenti by se naučili, jak taková organizace funguje, co všechno je třeba zařídit, na co si dávat pozor a hlavně, jak organizovat zaměstnance.

Mnoho zaměstnavatelů tvrdí, že je škoda, když absolventi oboru sociální pedagogika nemohou pracovat jako pedagogové ve škole, protože nesplňují kvalifikační předpoklady pro tuto profesi. Mohou pracovat pouze jako asistenti pedagoga. Tito zaměstnavatelé si

myslí, že je to škoda, protože jsou školou docela dobře připraveni. Podle zaměstnavatelů by se otázkou uplatnění absolventa sociální pedagogiky na pozici pedagoga ve speciálním školství mělo MŠMT zabývat.

Výsledky výzkumu budou předány institucím, které dotazník vyplňovaly a vedení fakulty. Zaměstnavatelé si mohou vzít inspiraci od jiných institucí při přijímání absolventů a vedení fakulty se může zamyslet nad otázkou praxe a učebního plánu.

ZÁVĚR

Uplatnit se na trhu práce je v dnešní době velmi těžké ať už v jakémkoliv oboru kromě řemesel. Velmi těžké to ovšem mají absolventi humanitních studií, protože v dnešní době je o ně velký zájem. Každoročně Fakulta humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně pošle na trh práce desítky absolventů oboru Sociální pedagogika, kteří by se rádi uplatnili právě v oboru. Na všechny se bohužel nedostane a tak nastává drsná realita, kdy absolvent tohoto oboru sáhne i po pro něho méně lukrativním místě z existenčních důvodů. Někdy v tom hrají roli i peníze, protože sociální pracovníci dosud nejsou dostatečně finančně ohodnoceni.

Tato diplomová práce se skládala ze dvou částí, a sice z teoretické a praktického výzkumu. Teoretická část vycházela z odborných knih a opírala se o témata Historie sociální pedagogiky, dále jsem vymezila sociální pedagogiku jako studijní obor a sociální pedagogiku jako studijní obor na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Další kapitoly jsou zaměřeny na profesi sociálního pedagoga a jeho pracovním uplatněním. Poslední kapitola se věnuje problémům sociální pedagogiky. Praktická část je orientována kvantitativně formou dotazníku pro absolventy oboru, zaměstnavatele tohoto oboru a analýzy dat.

Hlavním cílem diplomové práce bylo zjistit, jaké požadavky jsou kladeny ze strany zaměstnavatele na absolventy oboru sociální pedagogika, když se uchází o pracovní místo. Z výzkumu byl zjištěn zajímavý poznatek. Zaměstnavatel se nejdříve zajímá o aktivní přístup uchazeče, jeho individuální charakteristiky (povahové vlastnosti, osobnostní rysy) a až poté se zaměřuje na praxi v oboru uchazeče. Myslím si, že pro absolventy je tento výsledek pozitivní, protože většina absolventů se nejvíce při pohovoru obává, že nemají dostatečnou praxi. Praxi by také uvítali, co se týká studia. Zdá se jim, že praxe ve škole je nedostatečná. Uváděli, že by přivítali delší praxi v zařízeních, dále by zavedli více praktických seminářů do studijního plánu a také by rádi viděli přednášet více lidí z praxe, protože z těchto přednášek si odnášejí spoustu užitečných informací aplikovatelných v jejich následném pracovním životě. Domnívám se, že tyto požadavky jsou realizovatelné a určitě by studentům prospělo, kdyby se do studijního plánu zařadilo více praxe. Absolvent má široké uplatnění v oboru, vždyť o tom i pojednává kapitola v teoretické části Pracovní uplatnění absolventů oboru sociální pedagogika. Většina zařízení sociálních služeb ovšem uváděli, že v budoucnu není možné vytvářet nová odborná pracovní místa z kapacitních důvodů či mzdových limitů. Otázkou zůstává, zda absolventi oboru sociální

pedagogika v budoucnu nebudou mít ještě větší problémy sehnat pracovní místo právě v oboru.

Výsledky diplomové práce budou předány nejen zaměstnavatelům sociálních služeb, ale také vedení fakulty z důvodu zkvalitnění pracovního uplatnění absolventů na jedné straně a z důvodu zkvalitnění studia oboru sociální pedagogika na straně druhé.

Absolventům sociální pedagogiky bych přála, aby našli pracovní místo dle jejich představ a kvalifikace. Pedagogům sociální pedagogiky přeji, ať je jejich práce naplňuje a s radostí předávají své cenné informace a zkušenosti studentům.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAKOŠOVÁ, Zlatica. ET AL. *Teorie sociálnej pedagogiky: Edukačné, sociálne a komunikačné aspekty*. Bratislava: Slovenská pedagogická spoločnosť, 2011. ISBN 978-80-970675-0-2.

BRÁZDOVÁ, Hana. Nezaměstnanost a národní soustava kvalifikací. In: BARGEL, Miroslav. *Sociální pedagogika ve střední Evropě: současný stav a perspektivy*. Brno: Insitut mezioborových studií, 2009, s. 4.

ČÁBALOVÁ, Dagmar. *Pedagogika*. Praha 7: Grada Publishing, a.s., 2011. ISBN 978-80-247-2993-0.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-185-0.

HRONCOVÁ, Jolana, Ingrid EMMEROVÁ a Blahoslav KRAUS. ET AL. *K dejinám sociálnej pedagogiky v Europe*. Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, 2008. ISBN 978-80-7414-072-3.

Charakteristika- Pedagogika Bc. *Katedra Pedagogiky* [online]. 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://userweb.pedf.cuni.cz/wp/kssp/charakteristika-pedagogika/>

CHRÁSKA, Miroslav. *Úvod do výzkumu v pedagogice*. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého, 2006. ISBN 80-244-1367-1.

Katedra sociální pedagogiky [online]. 2010 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://www.uhk.cz/cs-cz/fakulty-a-pracoviste/pedagogicka-fakulta/katedry-a-ustavy/katedra-socialni-pedagogiky/zakladni-informace/Stranky/default.aspx>

KNOTOVÁ, Dana. K současnému stavu sociální pedagogiky. In: *Sociální pedagogika v současné společnosti*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007, s. 9. DOI: 978-80-7318-579-4.

KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ. ET AL. *Člověk-prostředí-výchova: K otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2.

KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, s.r.o., 2008. ISBN 978-80-7367-383-3.

KRAUS, Blahoslav. K současnému stavu sociální pedagogiky. In: *Sociální pedagogika v současné společnosti*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007, s. 9. DOI: 978-80-7318-579-4.

MALACH, Antonín. *Sociální pedagogika*. Kunovice: Evropský polytechnický institut, 2011. ISBN 978-80-7314-218-6.

NĚMEC, Jiří. ET AL. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času: pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido, 2002. ISBN 80-7315-012-3.

O katedře [online]. 2014 [cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <http://www.ped.muni.cz/katedry-a-instituty/socialni-pedagogika/o-katedre/>

PROCHÁZKA, Miroslav. *Sociální pedagogika*. Praha 7: Grada Publishing, a.s., 2012. ISBN 978-80-247-3470-5.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, s.r.o., 2013. ISBN 978-80-262-0403-9.

PŘADKA, Milan, Dana KNOTOVÁ a Jarmila FALTÝSKOVÁ. *Kapitoly ze sociální pedagogiky*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3469-6. SEKERA, Ondřej. *Potenciál humanistické terapie v přípravě sociálních pedagogů*. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity, 2012. ISBN 978-80-7464-206-7.

SEMRÁD, Jiří, Iva JURÁČKOVÁ a Václav ŠÍMA. *Průvodce sociální pedagogikou v kontextu pedagogických věd*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. ISBN 978-80-7041-897-0.

Sociální pedagogika: K naplnění předpokladů pro výkon činnosti v sociálních službách. České Budějovice, 2010. Projekt. Vysoká škola evropských a regionálních studií.

Studijní obory. *Cyrlometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci* [online]. 2012 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://www.cmtf.upol.cz/skupiny/zajemcum-o-studium/bakalarske-a-magisterske-studium/studijni-obory/obor/socialni-pedagogika/>

Studijní program Specializace v pedagogice, studijní obor Sociální pedagogika. *Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií* [online]. 2014 [cit. 2014-04-5]. Dostupné z: <http://www.utb.cz/fhs/chci-studovat/studijni-program-specializace-v-pedagogice-studijni-obor-4>

ŠPOK, Dalibor. *Psychologie povolání* [online]. 2012 [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.etlabora.cz/povolani-zamestnani-pracovni-pozice-profese/#>

ZELENKA, Martin. *Přechod absolventů škol ze vzdělávání na pracovní trh*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2008. ISBN 978-80-7290-372-6.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

FF	Filosofická fakulta
FHS	Fakulta humanitních studií
MU	Masarykova Univerzita
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PC	Osobní počítač (Personal Computer)
SP	Sociální pedagogika
UTB	Univerzita Tomáše Bati

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Pohlaví respondentů	37
Obrázek 2: Věk respondentů.....	38
Obrázek 3: Nejvyšší dosažené vysokoškolské vzdělání	38
Obrázek 4: Motivace k vystudování oboru	39
Obrázek 5: Místo pracovního uplatnění.....	39
Obrázek 6: Práce v oboru.....	40
Obrázek 7: Doba hledání si zaměstnání.....	40
Obrázek 8: Důvody pro nepřijetí absolventa do pracovního poměru	41
Obrázek 9: Absolvent bez praxe	42
Obrázek 10: Zaměstnanost respondentů	42
Obrázek 11: Práce v oboru sociální pedagogika.....	43
Obrázek 12: Pracovní sektor	43
Obrázek 13: Práce s cílovými skupinami	44
Obrázek 14: Uplatnění vědomostí nabyté studiem v praxi.....	45
Obrázek 15: Obavy při vstupu na trh práce	45
Obrázek 16: Doba k nenalezení pracovního uplatnění	48
Obrázek 17: Obavy při vstupu na trh práce	48
Obrázek 18: Celkový počet zaměstnanců v zařízení	51
Obrázek 19: Celkový počet odborných zaměstnanců v zařízení	52
Obrázek 20: Absolvent oboru sociální pedagogika jako zaměstnanec zařízení	52
Obrázek 21: Preference stupně vzdělání.....	53
Obrázek 22: Pracovní pozice absolventa	53
Obrázek 23: Důvody nemožnosti přijetí absolventa oboru sociální pedagogika.....	54
Obrázek 24: Důvody k přijetí absolventa oboru sociální pedagogika	55
Obrázek 25: Nápady či poznatky od absolventa.....	55
Obrázek 26: Cílová skupina.....	56
Obrázek 27: Nová odborná pracovní místa	56
Obrázek 28: Typ úvazku.....	57
Obrázek 29: Nevýhody absolventa oboru.....	58
Obrázek 30: Schopnost zapojení absolventa do pracovního poměru	58
Obrázek 31: Připravenost absolventa pro výkon povolání	59
Obrázek 32: Povědomí o oboru sociální pedagogika	61

Obrázek 33: Spolupráce zařízení s UTB..... 61

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vybavení do praxe.....	46
Tabulka 2: Míra souhlasu s výroky.....	47
Tabulka 3: Kritéria při přijímání nových zaměstnanců	60
Tabulka 4: Pracovní příležitosti – Zlínský kraj (k 5. 4. 2014).....	64
Tabulka 5: Pracovní příležitosti – Jihomoravský kraj (k 5. 4. 2014).....	64
Tabulka 6: Pracovní příležitosti – Olomoucký kraj (k 5. 4. 2014)	65
Tabulka 7: Pracovní příležitosti – srovnání krajů (k 5. 4. 2014)	65

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: REŠERŠE LITERATURY

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK PRO ABSOLVENTY

PŘÍLOHA P III: DOTAZNÍK PRO ZAMĚSTNAVATELE

PŘÍLOHA P IV: OBSAH DISKU CD

PŘÍLOHA P I: REŠERŠE LITERATURY

HRONCOVÁ, Jolana, Ingrid EMMEROVÁ a Blahoslav KRAUS. ET AL. *K dejinám sociálnej pedagogiky v Europe*. Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, 2008. ISBN 978-80-7414-072-3.

Tato monografie je zaměřena na historii sociální pedagogiky v Evropě. Nejvíce se zaměřuje na vývoj v Čechách a na Slovensku. Jde o mimořádnou publikaci, protože v České republice zatím neexistuje žádné jiné dílo takového formátu.

CHRÁSKA, Miroslav. *Úvod do výzkumu v pedagogice*. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého, 2006. ISBN 80-244-1367-1.

Tato vědecká kniha pojednává o metodách výzkumu v pedagogice. V první kapitole pan profesor vymezuje výzkum v pedagogice. V další kapitole se již zabývá měřením v pedagogickém výzkumu. Třetí kapitola je věnována statistickým metodám. Následující tři kapitoly jsou věnovány shlukové analýze, nástinu faktorové analýzy, kvalitě a kvantitě v pedagogickém výzkumu.

KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ. ET AL. *Člověk-prostředí-výchova: K otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido, 2001. ISBN 80-7315-004-2.

Odborná publikace, která nastiňuje aktuální otázky sociální pedagogiky. Publikace je pojata především jako studijní text k oboru Sociální pedagogika, ale současně je určena širší pedagogické společnosti. Práce přináší hlubší pohled do sociálních souvislostí jedince pod vlivem prostředí. V pěti částech knihy se kolektiv autorů zabývá ochranou člověka před škodlivými vlivy prostředí, společnosti, vrstevníků. Kolektiv autorů se snaží nastítnit způsoby, jak jedince naučit a zvládat obtížné životní situace. Jednotlivé kapitoly se zabývají výchovou v rodině, ve školských zařízeních, výchovou pro volný čas apod.

KRAUS, Blahoslav. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, s.r.o., 2008. ISBN 978-80-7367-383-3.

Tato publikace podává komplexní přehled o historii sociální pedagogiky nejen u nás, ale i v zahraničí. Seznamuje nás s jejími metodologickými východisky a charakterizuje ji jako vědní i studijní obor. Také se věnuje problematice školního prostředí, otázkám multikulturního soužití, aktuálním otázkám životní pomoci lidem v obtížných situacích, škole a výchovným institucím.

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK PRO ABSOLVENTY

Dotazník pro absolventy

1. Pohlaví
  - Muž
  - Žena

2. Věk
3. Nejvyšší dosažené vysokoškolské vzdělání
  - Bakalářský stupeň
  - Magisterský stupeň
4. Jste zaměstnaný/ á?
  - Ano
  - Ne
5. Pracujete v oboru sociální pedagogika, který jste vystudoval/a?
  - Ano
  - Ne
6. Pokud nepracujete v oboru sociální pedagogika, v kterém sektoru tedy pracujete prosím? Uveďte za sektor i obor, ve kterém pracujete:
  - Primární sektor
  - Sekundární sektor
  - Terciární sektor
  - Vlastní odpověď:

7. Co Vás motivovalo k vystudování oboru sociální pedagogika?
  - Zajímavost oboru
  - Dobrá dostupnost (z hlediska dojíždění)
  - Tlak ze strany rodičů, přátel
  - Možnost dobrého pracovního uplatnění
  - Získání vysokoškolského titulu
  - Vysoká šance na přijetí
  - Doporučení od rodiny, přátel, příbuzných

8. Kde jste si hledali práci?
  - V místě bydliště
  - V místě studia
  - Podle příležitosti
  - Jinde

9. Myslíte si, že najít práci v oboru je?

- Bezproblémové
- S menšími obtížemi možné
- Zcela nemožné
- Nedokážu posoudit

10. Kdy si myslíte, že je nejlepší začít hledat si práci v oboru?

- Ještě během studií
- Po ukončení studia
- Nevím

11. Jaké důvody vedou zaměstnavatele k nepřijetí absolventa dle vašeho názoru?

- Nedostatek praxe
- Nereálné představy o výši mzdy
- Kvůli dlouhému zapracování absolventa
- Jiné

12. Co si myslíte, že naopak zaměstnavatel ocení u absolventa bez praxe?

- Flexibilitu
- Dobré znalosti práce na PC
- Jazykovou vybavenost
- Ochotu dále se vzdělávat
- Originalitu nápadů
- Jiné:

13. Máte svou práci rádi?

- Ano
- Ne

14. S jakou cílovou skupinou pracujete?

- Děťmi
- Mládeží
- Seniors
- Drogově závislými
- Lidmi bez přístřeší
- Handicapovanými
- Rodinou
- Jinou:

15. Měl/a jste již možnost využít své vědomosti nabyté studiem v praxi?

- Ano
- Ne

16. Čeho jste se při vstupu na trh práce nejvíc obával/a?

- Nedostatku vědomostí
- Nedostatečné praxe
- Malé komunikační schopnosti
- Nenalezení adekvátního uplatnění
- Neměl/a jsem obavy

17. Uveďte prosím, na kolik Vás škola vybavila do praxe:

- Znalost cizích jazyků 1 2 3 4 5
- Teoretické znalosti
- Praktické dovednosti
- Znalost práce na PC
- Komunikační schopnosti

18. Uveďte míru souhlasu s následujícími výroky:

- Studium mě plnohodnotně připravilo na práci. 1 2 3 4 5
- Mé jazykové znalosti ze studií jsou pro mou práci dostačující.
- Mám obavu ze ztráty zaměstnání.
- Studium mě dokonale připravilo na práci po teoretické stránce.
- Kvůli práci jsem ochotný/á stěhovat se do jiného města.
- Nebráním se možným služebním cestám do zahraničí.
- Dle mého názoru je studium sociální pedagogiky velmi náročné.
- Finanční ohodnocení je mým hlavním kritériem při výběru zaměstnání.

19. Jak dlouho nemůžete najít práci?

- 1-6 měsíců
- Půl roku až rok
- 1-2 roky
- Více jak dva roky

20. Čeho jste se při vstupu na trh práce nejvíc obával/a?

- Nedostatku vědomostí
- Nedostatečné praxe
- Malé komunikační schopnosti
- Nenalezení adekvátního uplatnění
- Neměl/a jsem obavy

21. Co byste zařadil/a do studijního plánu, aby Vám to pomohlo najít lepší pracovní uplatnění.

22. Zde je prostor pro Vaše náměty, připomínky, postřehy a osobní názory na problematiku zaměstnanosti absolventů.

PŘÍLOHA P III: DOTAZNÍK PRO ZAMĚSTNAVATELE

1. Kolik máte celkem zaměstnanců v zařízení?
  - 1-5
  - 5-20
  - 20-40
  - Více jak 40

2. Kolik máte odborných zaměstnanců z celkového počtu zaměstnanců?
  - 1-5
  - 5-20
  - 20-40
  - Více jak 40

3. Pracuje/pracoval u Vás někdy absolvent oboru sociální pedagogika?
  - Ano
  - Ne

4. Jaký stupeň vzdělání preferujete při přijímání absolventů?
  - Bakalářský
  - Magisterský

5. Jakou pozici absolvent vykonával?
  - Vychovatel
  - Sociální kurátor
  - Pedagog volného času
  - Asistent pedagoga
  - Sociální pracovník
  - Sociálně zdravotní pracovník
  - Jinou:

6. Z jakých důvodů není možné přijmout absolventa oboru sociální pedagogika?
  - Na pracovní místo požadujeme absolvování jiného oboru
  - Nemáme adekvátní pracovní místo pro absolventa oboru sociální pedagogika
  - Nedostatek praxe
  - Nereálné představy o výši mzdy
  - Nízká pracovní morálka
  - Jiný:

7. Jaké důvody Vás vedly k přijetí absolventa oboru sociální pedagogika?
- Flexibilita pracovníka
  - Jazyková vybavenost
  - Originalita nápadů
  - Ochota dále se vzdělávat
  - Jiné:
8. Přinesl absolvent nějaké nové nápady či poznatky, které pozitivně ovlivnily chod Vašeho zařízení?
- Rozhodně ano
  - Spíše ano
  - Spíše ne
  - Rozhodně ne
9. S jakou cílovou skupinou pracuje ve Vašem zařízení absolvent oboru sociální pedagogika?
- Děti
  - Mládeží
  - Seniors
  - Drogově závislími
  - Lidmi bez přístřeší
  - Handicapovanými
  - Rodinou
  - Jinou:
10. Je u Vás v zařízení možné do budoucna vytvářet nová odborná pracovní místa, kde by se uplatnil absolvent oboru sociální pedagogika?
- Ano
  - Ne
11. O jaký typ úvazku by se jednalo?
- Práce na dobu určitou
  - Práce na dobu neurčitou
12. Co brání vytváření nových pracovních míst, na kterých by se mohli uplatnit absolventi oboru sociální pedagogika?

13. V čem vidíte největší nevýhody absolventa oboru sociální pedagogika?
- Nedostatek praxe
  - Očekávání vysokého platu
  - Jiné:
14. Jak hodnotíte schopnost zapojení absolventa do pracovního poměru? (rychlost adaptace, pochopení problematiky)
- Spíše dobře
  - Velmi dobře
  - Špatně
15. Hodnotíte připravenost absolventa sociální pedagogiky pro výkon povolání kladně?
- Spíše ano
  - Rozhodně ano
  - Spíše ne
  - Rozhodně ne
16. Považujete za důležité, aby se absolvent nadále vzdělával i v práci?
- Ano
  - Ne
17. Do jaké míry zohledňujete následující kritéria při přijímání nových zaměstnanců:
- a) Vzdělání- vystudovaný obor
  - b) Vzdělání- stupeň studia
  - c) Vzdělání- prestiž dané školy
  - d) Praxe- délka uplatnění na trhu práce
  - e) Praxe- délka praxe v oboru
  - f) Praxe v průběhu studia- dobrovolnictví, stáže
  - g) Aktivní přístup uchazeče
  - h) Individuální charakteristiky jedince- jeho osobní prezentace na pohovoru, povahové vlastnosti
18. Jaké jste měli povědomí o oboru sociální pedagogika UTB ve Zlíně před vyplněním tohoto dotazníku?
- Mám povědomí o tomhle oboru
  - Zním tenhle obor. Studuji/studoval jsem ho
  - Zním tenhle obor, ale nezajímám se o něho
  - Jiný důvod:

19. Byla by pro Vaše zařízení přínosná spolupráce s UTB? (exkurze, dobrovolnictví, stáže)

- S UTB již spolupracujeme
- Ano
- Ne

20. Zde je prostor pro Vaše komentáře, názory a postřehy. Můžete se vyjádřit k dotazníku, ale také k oboru sociální pedagogika či k UTB ve Zlíně.

PŘÍLOHA P IV: OBSAH DISKU CD

\DP_final-e_kralikova.docx

\DP_final-e_kralikova.pdf

\el_priloha\dotaznik-absolventi-data.pdf

\el_priloha\dotaznik-zamestnavatele-data.pdf